

Sticos . Magasinet

Et fagblad for regnskap, lønn og personal

Nr. 1 - 2012

Hovedtema:

Fravalg av revisor

Leif Arild Grytbak

Adm. direktør i Sticos

Tar norske bedrifter nok samfunnsansvar?

Det er en økende oppmerksomhet rundt samfunnsansvar i næringslivet, både i Norge og resten av verden. Samfunnsansvar, internasjonalt benevnt som Corporate Social Responsibility (CSR), kan defineres som å ta sosiale og miljømessige hensyn utover det som er lovpålagt.

Arbeid med samfunnsansvar kan bestå av mange ulike oppgaver, som utvikling av arbeidsmiljø og høy etisk bevissthet blant de ansatte, utvikle en miljøprofil, bekjempe korrupsjon og gi støtte til idrett, kultur eller humanitære formål.

Hvorfor bør bedriftene vise samfunnsansvar?

Det aller viktigste motivet synes å være å bedre bedriftens omdømme, men mange erkjenner også at de har et ansvar som går ut over lønnsom verdiskapning. Det er også mange andre positive sider ved å vise samfunnsansvar, herunder økt identitet og stolthet blant ansatte, utvikling av den interne bedriftskulturen, økt lønnsomhet og som et virkemiddel for å tiltrekke seg de beste medarbeiderne.

Det er tydelige signaler på at våre omgivelser vil kreve mer fokus på samfunnsansvar i fremtiden.

Politikere viser det gjennom presiseringer og reguleringer i lovverket og en egen stortingsmelding om næringslivets samfunnsansvar. Kunder og forbrukere stiller stadig større krav til sine leverandørers etikk og samfunnsansvar, og arbeidstakere foretrekker virksomheter som tar et bredt ansvar og yter positive bidrag til samfunnsutviklingen.

Gjør arbeidet med samfunnsansvar til en del av din bedrifts strategi og verdier. Skap en vann-vinn-situasjon som vil bidra til positiv merkevarebygging, fornøyde kunder og ansatte og et positivt bidrag til det omkringliggende samfunn.

Sticos ønsker alle våre kunder og samarbeidspartnere lykke til i 2012.

Utgitt av:

Sticos AS
Postboks 2934 Sluppen,
7438 TRONDHEIM
Telefon: 73 56 00 00
www.sticos.no

Idé og utforming: Sticos AS
Opplag: 18 000
Redaksjon og design: Sticos AS
Foto: Scanstockphoto, Scanpix,
Ronny Danielsen, Rasmus Kongsøre,
og Sticos AS

Copyright Sticos AS.
Eventuell viderefremidling og annen
bruk må avtales med Sticos AS.

6

Bortfall av revisjon

17

Midlertidig ansettelse

26

Leasing - skattemessig behandling

Innhold

Aktuelt	4
Bortfall av revisjon	6
Rutiner, kvalitetssikring og internkontroll	8
Hvilke andre virkninger har fravalg av revisjon hatt?	13
Status og statistikk	15
Slik øker du inntjeningen	16
Midlertidig ansettelse	17
Skattefri utleie av tomannsboliger	20
Nye permitteringsregler	21
Elektroniske bøker	22
Elektronisk innlevering av omsetningsoppgaver	23
Mva-aktuelt	24
Åpningsbalanse og dekning av stiftelsesutgifter	25
Leasing - skattemessig behandling	26
Sticos Oppslag - nå i ny og forbedret utgave	28
Altinn forsinkelse - slik unngår du lovbrudd	33
Kompetansepåfyll	34
Sticos produkter	36
Sticos svarer	38
Vet du det?	39

Aktuelt:

Økning i beløpsgrensene for gaver og representasjon

Skattedirektoratet har fastsatt forskrift om taksering av formues-, inntekts- og fradragsposter til bruk ved likningen for inntektsåret 2011. Blant endringene er en økning i beløpsgrensene for skattemessig fradrag for utgifter til representasjon, gaver i form av enkle oppmerksomheter overfor forretningsforbindelser og for reklamegjenstander. Endringene har virkning for hele inntektsåret 2011.

Representasjon

Næringsdrivende gis på visse vilkår skattemessig fradrag for kostnader til en beskjeden bevertning av kunder eller forretningsforbindelser når kostnadene ikke overstiger kr 410 pr. person.

Enkle oppmerksomhetsgaver

Enkle oppmerksomheter overfor forretningsforbindelser er skattemessig fradragberettiget når verdien ikke overstiger kr 225 pr. tilfelle.

Reklamegjenstander

Gavegjenstander med firmamerke og/eller firmanavn anses som fradragberettigede reklamekostnader dersom gavegjenstanden er utformet med reklame for øye i et større antall eksemplarer. I tillegg må kostnadene, inklusiv andel av kostnader til påtrykking av logo og firmanavn, ikke overstige kr 225 pr. gjenstand.

HMS – forenkling i regelverket

Det stilles krav til systematisk HMS-arbeid i alle virksomheter. I dette ligger at virksomhetene skal gjennomføre og dokumentere arbeidet med HMS. Mange sliter med å få en oversikt over regelverket og hvilke krav som stilles. Nå endres regelverket for å gjøre bestemmelsene om HMS-arbeid mer tilgjengelig for arbeidsgiver. Arbeidstilsynet og partene i arbeidslivet har gjennomgått HMS-forskriftene til arbeidsmiljøloven og vil erstatte 47 av de gjeldende forskriftene med 6 nye. Målet med endringene i regelverket er å oppnå en mer helhetlig struktur som gir bedre oversikt og tilgjengelighet. De nye forskriftene innføres med virkning fra 1. januar 2013. Virksomhetene skal gis god tid til å bli kjent med endringene i forkant. Det vil i løpet av 2012 bli gjennomført et omfattende informasjons- og opplæringsopplegg fra arbeidstilsynet og organisasjonene i arbeidslivet. Formålet er ny fokus og revitalisering av reglene om HMS ute i virksomhetene. De nye forskriftene innebærer hovedsakelig en strukturendring og ikke vesentlig materielle endringer.

Inkassosats og maksimalt gebyr for purring mv.

Inkassosatsen er fastsatt til kr 620 fra 1. januar 2012. Den regulerer hva som kan kreves i lovmessig purregebyr og inkassogebyr. Satsen justeres hvert år i samsvar med utviklingen i Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks.

Fra 1. januar 2012 utgjør maksimalt tillatt gebyr for

- purring og inkassovarsel kr 62 (1/10 av inkassosatsen)
- betalingsoppfordring kr 186 (3/10 av inkassosatsen)

Forsinkelsesrenten 1. halvår 2012

Finansdepartementet har fastsatt forsinkelsesrenten til 8,75 % p.a. fra 1. januar 2012.

Rentesatsen fastsettes hvert halvår med virkning fra 1. januar og 1. juli. Den fastsatte satsen er den maksimale forsinkelsesrenten som kan benyttes i forbrukerforhold. Også i næringsforhold benyttes dette som maksimalsats såfremt det ikke er avtalt noe annet mellom partene.

NAV trekker gebyrer

Ved innskjerping av reglene for oppfølging av sykmeldte arbeidstakere ble det med virkning fra 1. juli 2011 innført gebyr for arbeidsgiver ved brudd på regelverket. Arbeidsdepartementet har besluttet at sanksjoner mot bedrifter som ikke har fulgt opp de nye reglene om sykefraværsoppfølging først gjelder fra 1. januar 2012.

Etter innføring av gebyret er det sendt ut mange forhåndsvarsler om sanksjoner til arbeidsgiver. Både arbeidsgivere og partene i arbeidslivet har gitt tilbakemeldinger om at reglene ikke har vært godt nok kjent og at det har vært innkjøringsproblemer. Det har vært utfordringer i forhold til elektronisk rapportering fra arbeidsgiver, noe som har resultert i mer manuell saksbehandling for NAV. NAV oppfordrer arbeidsgiverne til å benytte elektronisk innsending gjennom Altinn. Arbeidsdepartementet har besluttet at de som har mottatt forhåndsvarsel om gebyr før 1. januar ikke skal ilegges gebyr. NAV vil videre refundere gebyr som er pålagt før 1. januar. Varsler som er utstedt etter 1. januar 2012 vil bli fulgt opp med sanksjon, dersom arbeidsgiver ikke følger opp pliktene etter regelverket.

Utfasing av særfradrag for sykdom

Det er vedtatt å fase ut særfradraget for store sykdomsutgifter over tre år fra og med inntektsåret 2012. Utgifter til tannhelse, bolig og transport tas ut av ordningen fra 2012. Samtidig skal ingen nye brukere komme inn i ordningen. Midlene som frigjøres i 2012 ved avvikling av ordningen skal blant annet brukes til å øke Folketrygdens refusjonssatser til tannbehandling og styrke Husbankens tilskuddsordning til tilpasning av boliger. Avvikling av de resterende delene av særfradraget i 2013 og 2014 vil frigjøre midler som skal benyttes til styrking av andre støtteordninger.

Forslag om milliongebyr ved grove brudd på arbeidsmiljølovgivningen

Regjeringen har sendt på høring et forslag om å innføre overtredelsesgebyr mot alvorlig arbeidsmiljøkriminalitet. Gebyrene ilegges av Arbeidstilsynet og kan settes opp til 15 G (1 180 000 millioner

kroner) for grov arbeidsmiljøkriminalitet.

Overtredelsesgebyrene vil være et virkemiddel i kampen mot sosial dumping. Departementet foreslår at arbeidsmiljømyndighetene får hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på både arbeidsmiljøloven, allmenngjøringsloven og utlendingsloven, i tillegg til forskriften om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. Arbeidstilsynet skal ved vurdering av gebyr legge vekt på blant annet graden av skyld, fare for gjentakelse og om overtrederen har oppnådd noen fordeler ved å bryte loven. Dette vil sikre rimelig forhold mellom overtredelse og reaksjon.

Det vil være klagemuligheter ved at gebyrvedtak kan påklages til overordnet myndighet. Vedtaket vil også kunne prøves for domstolene.

Høringsfristen er 30. mars 2012.

Bortfall av revisjon

- konsekvenser for regnskapsfører

Det første årsoppgjøret uten revisor står på trappene for mange aksjeselskaper. Medfører det risiko å avlegge regnskap uten kvalitetssikring fra revisor? Nå er tiden inne til å fokusere på skatt, avgift, innberetning, intern kontroll, risikostyring og en regnskapsfører som er seg sitt ansvar bevisst.

TEKST:

Hans Olav Sekkeseter

Rådgiver Sticos fagavdeling

For de fleste som har valgt bort revisjon vil nok begrunnelsen være kutt i kostnadene. Verdien av revisjonen har tydeligvis ikke stått i forhold til kostnaden, ettersom fravalget er vedtatt og effektivt. Hva er det nå disse selskapene har takket nei til?

Revisors plikter

Revisors oppgaver er regulert av revisorloven, og det er en rekke plikter revisor må forholde seg til. Blant annet skal revisor påse at regnskapsføringen foregår med tilfredsstillende kvalitetssikring og intern kontroll. Ved mangler hos kunden eller hos regnskapsfører, skal revisor kompensere med utvidede kontroller.

Konsekvensen av å velge bort revisor er at et uavhengig kontrollorgan som har tillit både hos kunden og det offentlige faller bort. For selskaper med god kvalitetssikring og intern kontroll vil nok ikke dette få så store konsekvenser. Men mange selskaper med mindre enn 5 mill i omsetning har en liten administrasjon hvor muligheten for en arbeidsdeling som sikrer god kvalitetssikring og internkontroll er begrenset. For de som har

Konsekvensen av å velge bort revisor er at et uavhengig kontrollorgan som har tillit både hos kunden og det offentlige faller bort.

en ekstern regnskapsfører er nå tiden inne for å se på hvordan dette samarbeidet kan sikre en betryggende sikkerhet for regnskapsavleggelsen.

Vær bevisst din rolle som regnskapsfører

Regnskapsførere har vært vant til å legge premissene for hvordan oppdraget skal utføres. Slik skal det også fortsette å være, da det er regnskapsfører som er best kjent med hvilke krav kunden skal oppfylle i forhold til regnskapslovgivningen.

Rapporter som betyr noe

Det er viktig å ha et bevisst forhold til kommunikasjonen med kunden og til rapporteringen, slik at kunden får en rapport de fatter interesse for, leser, forstår og stiller spørsmål til.

Regnskapsfører og kunde bør sammen gjennomgå rapporteringen slik at de finner fram til en rapporteringsform som ligger på riktig nivå i forhold til kundens forståelse og behov.

For selskapene som nå har valgt bort revisor vil dette være spesielt viktig å fokusere på. I mange tilfeller har revisor vært den eneste

brukeren av regnskapet som har forutsetninger og forståelse for å lese rapportene. På vegne av kunden, kreditorer og det offentlige har de derfor vært i stand til å ta stilling til, korrigere og stille relevante spørsmål ved regnskapet og rapportene.

Hverdagen uten revisor

Hvis regnskapet føres på samme måte som før, og regnskapsfører ikke legger om på sine rutiner, blir det ikke flere feil om man velger bort revisor. Det blir imidlertid færre som kan avdekke feilene. Det må derfor legges til rette for et kontrollmiljø som består av kompetente regnskapsførere og bevisste kunder, som i fellesskap kan kompensere for den bortfalte kvalitetssikringen revisor tidligere utførte.

Revisorloven

§ 5-2. Revisors plikter

Revisor skal utføre revisjonen etter beste skjønn, herunder vurdere risikoen for at det kan foreligge feilinformasjon i årsregnskapet som følge av misligheter og feil. Revisor skal påse at vedkommende har tilstrekkelig grunnlag til å vurdere om det foreligger brudd på lover og forskrifter av vesentlig betydning for årsregnskapet.

...

Revisor skal skriftlig påpeke følgende forhold overfor den revisjonspliktiges ledelse (jf. § 5-4):

1. mangler ved plikten til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger,
2. feil og mangler ved organiseringen av og kontrollen med formuesforvaltningen,
3. misligheter og feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet,
4. forhold som kan føre til ansvar for medlem av styret, bedriftsforsamlingen, representantskapet eller daglig leder,

....

GRFS

1.4.1.3 Kommentarer

Regnskapsrapportene skal i alminnelighet kommenteres.

Spesielt viktig er det å kommentere vesentlige forutsetninger regnskapet bygger på og som regnskapsførervirksomheten ikke kan forvente oppdragsgiver selv er oppmerksom på eller ser betydningen av.

Brudd på regnskaps-, bokførings-, skatte- og avgiftslovgivningen fra oppdragsgivers side som regnskapsførervirksomheten kommer over i tilknytning til regnskapsføringen, skal uansett tas opp skriftlig med oppdragsgiver. I tillegg skal uklarheter og spørsmål tas opp. Videre bør det vurderes hvorvidt det er behov for å knytte kommentarer til eventuell negativ utvikling i oppdragsgivers egenkapital, likviditet og/eller inntjening.

Økt fokus på rutiner, kvalitets- sikring og internkontroll

Helt siden 2001 har GRFS stilt krav til risikostyring og internkontroll for regnskapsførere. Det nye er at rammebetingelsene har endret seg, blant annet gjennom muligheten for å velge bort revisjon.

TEKST:

Hans Olav Sekkeseter

Rådgiver Sticos fagavdeling

Ved etablering av oppdrag stiller GRFS¹ krav til regnskapsfører om å gjennomgå kundens interne rutiner. I tillegg skal regnskapskontoret ha etablert interne rutiner for kvalitetssikring og internkontroll. Ansvarer hviler på styret², men alle ansatte bør ha et forhold til dette.

Nye rammebetingelser

Selv om risikostyringsforskriften er relativt ny, så har GRFS helt siden 2001 stilt krav til risik-

GRFS 0.2.7 (utdrag)

Det skal minst en gang årlig foretas en gjennomgang av vesentlige risikoer og de interne kontrolltiltak som sikrer mot disse. Regnskapsførervirksomheten skal i denne forbindelse kunne redegjøre for sin risikovurdering og hvorfor den anser internkontrollen tilfredsstillende.

ostyring og internkontroll³. Med forskriften ble styret pekt ut som øverste ansvarlig for dette.

Men ingenting av dette har endret seg det siste året, så hva er nytt? Det nye er at rammebetingelser har endret seg. Det betyr at regnskapskontoret må evaluere hvilken betydning fravalg av revisjon har for regnskapet og rutinene for hver enkelt kunde. Hvordan har regnskapskontorets interne rutiner tatt høyde for at et kontrollorgan for mange kunder er borte? Har regnskapskontoret foretatt en gjennomgang av kundens interne rutiner, og er man sikker på at disse er ajour med dagens praksis hos kunden?

Kravet i GRFS er at man skal ha en slik gjennomgang i forbindelse med etablering av oppdrag. Videre skal man ha løpende kommunikasjon om svakheter eller feil i rutinene man kommer over i oppdragsperioden. Dette betyr at man ved jevne mellomrom må ha en avstemming mellom teori og praksis hos kunden.

Hvilke rutiner bør gjennomgås

Når regnskapsfører går gjennom interne rutiner hos kundene, er det for å avdekke feil og svakheter hos kunden som kan ha kon-

sekvenser for regnskapsavleggelsen. Regnskapsføreren har ikke uavhengighetskrav på seg, og har derfor lov til å gi kundene konkrete råd om hvordan rutiner bør utformes for å sikre en best mulig rapportering. Dette er også et ledd i bevisstgjøringen av kunden. Hvilke rutiner man går inn på er individuelt, og avhenger også av hva oppdraget består i for regnskapsføreren. Følgende punkter bør man ha en gjennomgang av der det er aktuelt:

- Postmottak og annen fangst av dokumentasjon til regnskapet. Det er i stor grad her bilagene oppstår, og man bør sikre gode rutiner for å ha orden i regnskapet. De siste årene har elektroniske formater i stadig større grad tatt over for tradisjonelle papirfakturaer, og dette kan for enkelte by på utfordringer. På dette området er det regnskapsfører som bør legge føringen, og veilede kunden i hvordan dette skal håndteres.

- Krav til dokumentasjon. Gjelder både inngående og utgående bilag. Kunden må være klar over at selv formalfeil kan avskjære retten til skatte- og avgiftsmessig fradrag. Inn under dette kommer blant annet krav til dokumentasjon av reisesregninger og representasjon.

- Timeføring/bestilling. Tilfredsstillende dokumentasjon av fakturerbare timer med angivelse av «art og omfang». Rutiner for føring av intern tid. Hvilke former for kvalitetssikring, måling og oppfølging av avvik har kunden etablert? I tjenesteytende næring, og annen næring hvor medgått tid er den vesentligste innsatsfaktoren er det krav til timeføring.

- Varetellingsrutine. Når revisor er valgt bort, må regnskapskontoret ha et forhold til kvaliteten på varetellingen. Hvem inngår i tellekorpset, vet de hva de skal gjøre, hvordan behandles ukurans og periodisering? Feil i varetellingen kan føre til vesentlige feil i regnskapet. For å sikre en best mulig varetelling må den planlegges og gjennomføres i henhold til en fastsatt telleinstruks. Hele tellemannskapet skal være kjent med denne instruksen, og ingen skal være i tvil om hva hensikten med varetel-

§ 6-1. Dokumentasjon av varelager (utdrag)

Varelager skal telles ved regnskapsårets slutt. Bokføringspliktige som fører et betryggende lagerregnskap kan foreta opptelling i løpet av året, forutsatt at tilgang og avgang fra opptellingstidspunktet til regnskapsårets slutt kan dokumenteres på tilfredsstillende måte.

Dokumentasjon av varelager skal inneholde en spesifisert oppstilling over varens art, kvantum (med angivelse av måleenhet) og verdi for hver enkelt vare, samt en summeringskolonne for de spesifiserte verdiene. Beregningsmåten for de spesifiserte verdiene, jf. tredje ledd, skal fremgå av dokumentasjonen.

...

Dokumentasjonen skal være ordentlig og oversiktlig. Dersom manuelle lister benyttes, skal de være nummerert før tellingen foretas. Dokumentasjonen skal være datert og det skal fremgå hvem som har foretatt opptellingen. Originale lister på papir skal oppbevares som en del av dokumentasjonen.

lingen er. Dette er et område hvor regnskapsfører bør være frampå overfor kunden, slik at man kan være i forkant av utfordringer, og unngå unødvendige feil og misforståelser.

- Hvordan behandles uttak av varer og salg til nærstående, eiere og ledende ansatte?

- Rutine for kundeoppfølging og purring. Hva gjør kunden for å inndrive forfalte krav? Gir aldersfordelt saldoliste indikasjon på svakheter i oppfølgingen? Har kunden rutiner ved etablering av kundeforhold?

- Fullmakter og forvaltning av kontanter. Dette er et høyrisikoområde i forhold til misligheter og underslag. Gjør klart for kunden at dette ikke handler om manglende tillit og mistenkeliggjøring av medarbeiderne. Dette er et område man skal ha god kontroll på nettopp for å unngå mistenkeliggjøring. Har man tilstrekkelige rutiner på dette området, så slipper man å ta stilling til hvem som har tillit eller ikke. Momenter i gjennomgangen kan være kontroll av arbeidsdeling for belastning av bank, forsvarlig rutine for håndtering av kontanter, kartlegge bankfullmakter og utføre risikovurdering på området.

Rapportering

I den løpende leveransen bør regnskapsfører forsikre seg om at rapporter blir lest og forstått av kunden. Dette handler om mer enn risikostyring og at feil kan avdekkes. Det er her tillit og relasjoner bygges, og regnskapsføreren får synliggjort betydningen og nytteverdien av den jobben som gjøres.

Avstemmingskrav i GRFS

I forbindelse med årsavslutning skal hele balansen og aktuelle resultatkonti avstemmes⁴. Her

stiller GRFS krav til enkelte avstemminger. Nedenfor følger en del viktige momenter, som også kan være tema i forbindelse med rutinegjennomgangen.

Varelager:

Det skal påses at varetellingslistene oppfyller de spesifikasjonskrav som regelverket stiller. Her er det bokføringsforskriften § 6-1 som ligger i bunn. Regnskapsfører bør bistå kunden i forbindelse med verddivurdering. Det er som regel anskaffelseskost som skal legges til grunn for beregningen, men det finnes alternative beregningsmetoder som kan benyttes for å komme fram til riktig bokført verdi.

Kunde- og leverandørspesifikasjon:

I tillegg til en løpende visuell kontroll av om spesifikasjonene synes rimelige, skal man i tilknytning til årsoppgjøret avstemme mot kontoutdrag. Dette gjelder hovedsakelig de vesentligste postene, og man må foreta en vurdering av hvor mange kontoutdrag man skal etterspørre. Regnskapsfører opererer ikke med noen vesentlighetsgrense, eller grad av sikkerhet for regnskapspåstandene, men GRFS viser til sannsynlig sammenheng. Her legges det opp til å benytte profesjonelt skjønn.

GRFS 1.3.6.2 (utdrag)

Som et minimum skal aldersfordelte saldolister eller spesifisert reskontro, påført eventuelle merknader, oppbevares hos regnskapsførervirksomheten. Uklare forhold tas opp med oppdragsgiver, slik at reskontroen fremstår som sannsynlig og det normalt er sammenheng mellom de siste åpenstående poster og saldo.

>>>

1. GRFS 1.2.2
2. Forskrift om risikostyring og internkontroll § 3
3. GRFS 0.2.7
4. GRFS 1.3.5

Kasse:

Ved årsskifte må det, for hver kasse, påses at det foreligger dokumentasjon av opptalt beholdning som stemmer med regnskapet⁵.

Fokus på kompetanse hos oppdragsansvarlig og medarbeider
Oppdragsansvarlige må ha et aktivt forhold til sine kunder. Selv om medarbeidere kan ha høyt kompetansenivå, og kundene ha «enkle forhold», så må oppdragsansvarlig dokumentere dette også. Er man klar over kundens utvikling den siste tiden? Vet man om de nye kundene kunden har fått? Har man et forhold til produktene kunden leverer? Hvordan ser aldersfordelt kundespesifikasjon ut? Har finansieringen endret seg i det siste? Dette er spørsmål oppdragsansvarlig må ha et forhold til.

Særlig for de minste kundene som nå har valgt bort revisor, er det viktig at det er en viss form for arbeidsdeling på regnskapskontoret.

Oppdragsansvarlig skal ha en løpende kvalitetssikring av medarbeiders oppdragsutførelse i tillegg til gjennomgang i tilknytning til årsoppgjøret⁶.

Regnskapsmedarbeideren er en viktig ressurs. Ressurser skal man ta vare på, utvikle og stimulere for en best mulig ressursutnyttelse. I dette ligger en tosidighet hvor medarbeideren blir tatt vare på, gitt oppgaver som gir utfordringer og gis mulighet til kompetansehe-

ving. Til gjengjeld kan man stille krav til leveranse, effektivitet og faglig progresjon.

Lønnsomhet i bransjen

Man kan ikke komme unna det faktum at svært mange regnskapskontor driver med underskudd eller svært magre marginer. Hva er årsaken til dette? Dårlig lønnsomhet over tid har gjerne en nær sammenheng med pris og effektivitet. Forutsatt at man leverer

«varene», er det disse to faktorene som isolert sett har mest å si for omsetningen i virksomheten.

Effektivitet kan måles i utfakturerbare timer i forhold til disponible/arbeidede timer. Her bør ledelsen gjøre noen regneoperasjoner for å finne ut hva effektiviteten skal være for den enkelte medarbeideren, eller gruppen av medarbeidere. Dette er i og for seg en enkel oppgave, som gir indikasjon på hvilket nivå man bør ligge på. utfordringen ligger i kommunikasjon av dette til medarbei-

derne. Her skal man trå varsomt, og velge strategi med omhu. Hvordan utføres målingen, og hvordan skal dette rapporteres? Hvor ofte og til hvem? Hvor mye informasjon skal være tilgjengelig? Her er det mange hensyn å ta.

Pris er et spørsmål som ledelsen må se nærmere på. Skal det være mulig å drive et regnskapskontor, må det gjøres med lønnsomhet. Vil kundene ha tillit til en økonomisk rådgiver som selv knapt klarer å holde hodet over vannet?

Ta ansvar for egen leveranse

Kundene burde bli flinkere til å stille krav til sin regnskapsfører. Alt for mange tar til takke med det de får, og er fornøyd bare jobben blir gjort – selv om de strengt tatt ikke forstår mye av den siste rapporten de fikk. Så lenge myndighetene er fornøyd, er alt vel.

Oppfatter kunden leveransen slik har ikke regnskapsfører gjort jobben sin⁷, og det er en alvorlig svikt i internkontrollen. Ansvar for feil i avgiftsoppgave, næringsoppgave og regnskap er det kunden som bærer. For kunden hjelper det lite å hevde at man ikke forsto. Regnskapsføreren skal vise og forklare. Er rapporten skrevet på et språk som er tilrettelagt for kunden? Regnskap er ferskvare, og hvis kunden ser større verdi i å sjekke saldo på bankkontoen enn å se på siste rapport fra regnskapsfører, så har regnskapsføreren bommet.

5. GRFS 1.3.6.4
6. GRFS 1.6.3
7. GRFS 1.4.1.3

Hvilke andre virkninger har fravalg av revisjon hatt?

Det er ulike erfaringer for hvordan endringene påvirker bransjen. Vi har stilt Skatteetaten, NARF og Revisorforeningen noen spørsmål om hvilke følger fravalg av revisjon har hatt.

Skatteetaten

Arne Kristiansen

Underdirektør Regionavd. kontroll

Hvilke konsekvenser får lemping i revisjonsplikten for kontrollarbeidet som utføres av Skatteetaten?

En av konsekvensene er at det vris flere ressurser til kontroll av transaksjoner mellom nærstående, dette fordi etaten har fått øremerkede midler i statsbudsjettet til en økt satsing.

I tillegg skal skatteetaten i samarbeid med eksterne forskere følge utviklingen i regnskapskvalitet hos aksjeselskaper som velger bort revisjon. Dette medfører at vi skal gjennomføre ca 1200 tilfeldige kontroller i 2012. Skatteoppkreverne vil også delta i dette arbeidet.

Utover dette vil bortvalg av revisjon være en av flere risikofaktorer som vurderes før vi igangsetter kontroll.

Hva legges til grunn ved utvelgelse til bokettersyn?

Hvilke virkemidler som benyttes vurderes både innenfor kontrollsegmenter og i hver sak. Finner vi det hensiktsmessig å bruke bokettersyn som virkemiddel, så gjør vi det. Det er spesielt i saker hvor vi må sikre bevis eller det er vanskelig å klarlegge faktum på andre måter at vi benytter bokettersyn.

Hvordan er ressursituasjonen hos Skatteetaten i forhold til tidligere år?

Ressursituasjonen for Skatteetaten er tilfredsstillende for 2012. Det betyr også at vi kan sette inn nødvendige tiltak dersom behovet tilsier det.

revisorforeningen.no

Per Hanstad

Administrerende direktør, DnR

Hvilke trender ses så langt i forhold til revisors tilpassing til den nye hverdagen?

Mange revisorer har tatt ut autorisasjon som regnskapsførere. Mange gjør dette for fortsatt å kunne levere årsoppgjørstjenester til ikke-klienter, mens andre målbevisst satser på å kunne levere hele spekteret av tjenester, også regnskapsføring. De som satser på regnskapsføring synes å satse på systemer som gir kunden betydelig merverdi i forhold til mer tradisjonell regnskapsrapportering. Web-baserte løsninger som tilrettelegger for økt selvbetjening for kunden, og som gir lavere kostnader og løpende økonomisk oversikt i sanntid. Slik settes regnskapskundene i stand til å bruke regnskapet aktivt i styringen av virksomheten. Revisjonsfirmaene – store som små – blir komplette kompetansehus som tilbyr hele paletten av regnskaps- og økonomitjenester.

Finnes det noen oversikt over hvilke utslag dette gir for medlemsmassen til Revisorforeningen?

De fleste medlemmene i Revisor-

foreningen merker effektene av fravalg i større eller mindre grad. Er man en liten revisjonsvirksomhet med mange små klienter som velger bort revisjon, merkes dette selvsagt ekstra godt. Noen av disse har benyttet anledningen til å rydde i porteføljen og nedskalert virksomheten. Andre igjen satser og utvider tjenestespekteret. Kanskje ved å fusjonere eller inngå samarbeid med andre revisorer og regnskapsførere. Samarbeid og større miljøer gir økt kompetanse og mulighet for spesialisering. Det setter revisor bedre i stand til å dekke det behovet næringslivet har.

Er DnR kjent med «ekstreme» utfall, hvor hele revisjonsvirksomheter står i fare for å måtte legge ned?

Vi er ikke kjent med ekstreme enkeltutfall. Det er imidlertid, som nevnt, mindre virksomheter som velger å nedskalere. Det er også enkeltrevisorer som nå velger å selge porteføljen og gi seg. Dette er imidlertid et bevisst valg disse gjør, som alternativ til å satse videre. Det er sannsynlig at de som velger denne veien har vært inne på tanken tidligere også, men at den nye situasjonen kanskje har fremskyndet avgjørelsen.

Om tre år frem i tid:

Hvordan vil bransjen se tilbake på lemping av revisjonsplikten?

Overgang fra plikt til frivillighet bidrar til en omstilling som kan være smertefull for mange i

Hva betyr fravalg av regnskapsførere

det korte perspektiv, men som vil være positiv for bransjen på sikt. Det blir mer fokus på marked og kundens faktiske behov enn på pliktleveranse. Når en kunde kjøper en tjeneste ut fra et definert behov, er verdien åpenbar. Jeg tror frivillighet vil bidra til høyere bevissthet om verdien av tjenestene som leveres, økt kundetilfredshet og høyere betalingsvilje.

Hvordan vil den reagere på en ytterligere lemping i revisjonsplikten dersom dette kommer?

Vi er innforstått med at det i fremtiden vil kunne bli en diskusjon om ytterligere å heve grensene for revisjon. Vi er ikke tilhengere av en slik heving, men tror samtidig at utfordringene og konsekvensene av dette – om det skulle bli en realitet – blir vesentlig større for myndighetene og næringslivet selv enn for revisorene. Verden er ikke, og blir ikke, mindre komplisert. Det er heller ingen ting som tilsier at behovet for tillit og lav risiko i forretningsforhold blir mindre. Det vil derfor, også i et frivillig marked, være et betydelig behov for revisors kompetanse og for uavhengige bekreftelser av finansiell informasjon. Økte revisjonspliktgrenser er foreløpig en hypotetisk problemstilling. Debatten tar vi når og om det blir aktuelt – etter at dagens ordning har fått virke en tid og konsekvensene er betryggende evaluert.

Valg av revisor for bedre og revisorer?

Hva har bortfall av revisjon å si for utøvelsen av regnskapsføreryrket?

I utgangspunktet har ikke bortfall av revisjon konsekvenser for utøvelsen av regnskapsføreryrket. Regelverket for regnskapsførerne, herunder kvalitetskravene er uendret.

Når det er sagt, fokuset på bransjen og kjennskapet til regnskapsføreres rolle er betydelig økt i løpet av året som har gått. Dette er bra! Som bransjeorganisasjon har vi sett hvordan banker, kredittopplysningsselskap, bransjeorganisasjoner med flere har rettet søkelyset mot oss og våre medlemmer. Utøverne av yrket strekker seg stadig lenger for å gi kundene gode beslutningsgrunnlag for å drifte og optimalisere sine virksomheter. Dette skjer parallelt med at regnskapsførerne også i økende grad yter rådgivning til sine kunder som går lenger enn den rådgivning som ytes gjennom fortløpende regnskapsføring.

Har regnskapsførers bevissthet i forhold til regnskaps-/avgifts-/skattemessige feil som oppstår hos kunden endret seg?

Regnskapsførerbransjen har de senere år vokst sterkt og blitt stadig mer profesjonalisert. En følge av dette er at vurdering av grunnlagsdata (bilag og annen viktig info av regnskaps- og skattemessig betydning) samt løpende kontroll av eget arbeid er vektlagt på en måte som skal sikre både nøyak-

tighet, korrekthet og effektivitet. Vi vet at flere i bransjen legger opp til å foreta andregangskontroll internt, ut fra den intensjon at to par øyne kvalitetssikrer bedre enn ett. Mange har dette som rutine på kunder uten revisjonsplikt allerede.

I tilfelle kunder lider økonomisk tap som følge av slike feil, hvilket ansvar bærer regnskapsfører?

Regnskapsfører har nærhet til kundene. God regnskapsførings-skikk, hvitvaskingsregelverk, risikostyringsforskriften og etisk regelverk i kombinasjon med gode IT-systemer er alle faktorer som bidrar til høy kvalitet. Det er likevel menneskelig å gjøre feil.

Alle regnskapsselskaper som er tilsluttet vår organisasjon, må ha ansvarsforsikring. Vi har jevnlike møter med forsikringsselskapet, og vi følger skadeutviklingen nøye. Det er for tidlig å si noe om frivillig revisjon vil påvirke skadeutviklingen. Det vi kan slå fast nå, er at kunden ikke må bære økonomisk tap som følge av feil som våre medlemmer har gjort.

Sandra Riise

Administrerende direktør, NARF

Mange revisorer trer inn i regnskapsførerbransjen, hva ønsker NARF å si til disse?

Det har i mange år vært mangel på regnskapsførere, og vi tror derfor at den bransjeglidningen som vi nå er vitne til, er bra for kundene.

Vi ønsker alle autoriserte regnskapsførere velkommen inn i bransjen, og i NARF!

650 nye medlemmer har kommet til i 2011, vi har passert 6 300 medlemmer, og vi håper på fortsatt vekst.

Status og statistikk

på fravalg av revisjon

Selskaper som ønsket fravalg av revisjon for regnskapsåret 2011 hadde frist fram til 31.12.2011 med å få dette registrert og godkjent i Brønnøysund.

Selskaper som har vært for sent ute i forhold til denne fristen, må levere et revidert årsregnskap for 2011.

TEKST:

Hans Olav Sekkeseter

Rådgiver Sticos fagavdeling

2.1.2012 sendte Brønnøysundregistrene ut pressemelding om at ca 48 000 selskaper har benyttet seg av lempingen i revisjonsplikten. Revisorforeningen informerer om at av disse, så er 44 319 etablerte virksomheter, mens resten er ny-stiftede selskaper.

Vi har sett litt nærmere på tallene, for å se om det finnes noen trender blant de som har valgt bort revisor.

Om tallgrunnlaget

Sammenligningsgrunnlaget er alle aksjeselskaper med mindre enn 5 mill i omsetning og under 20 mill i balansesum, totalt ca 149 000 selskaper. Inkludert her ligger også morselskaper i konsern, samt selskap med flere enn 10 ansatte, selv om disse ikke har anledning til å fravelge revisor. Med disse begrensningene i mente viser tallene likevel noen interessante tendenser.

Av disse 149 000 selskapene har vi hentet ut tall på 44 110 selskaper som har valgt bort revisor. Dette utgjør 29,6 %.

Frykt og advarsler

I forkant av lempingen ble det advart mot at de første til å velge bort revisor vil være de som har anmerkninger i revisjonsberetningen, og som ønsker å bli kvitt denne mørke pletten. Skattekrimsjef i Skatt Øst, Jan-Egil Kristiansen advarte om at Norge vil oppleve økt kriminalitet som følge av lempingen i revisjonsplikten. Mange fryktet også at de useriøse selskapene ville få større spillerom.

Hva er status?

Tidlig i høst kunne Finansavisen melde at det var de mest solide selskapene som valgte bort revisor først, og dette ble underbygget med tall fra AAA Soliditet som viste at selskaper med god kreditt-rating var overrepresentert blant selskaper som valgte bort revisor. På den tiden var det kun 12 000 selskaper som hadde valgt bort revisor.

Oppdaterte tall fra AAA Soliditet viser imidlertid at denne trenden har snudd. Fra en tydelig overrepresentasjon i en tidlig fase blant de mest solide selskapene, er det kun marginale avvik når en gjør opp status ved årsslutt. Dette forteller oss at de mest solide selskapene har vært tidligst ute med å få fravalget på plass, men når alt

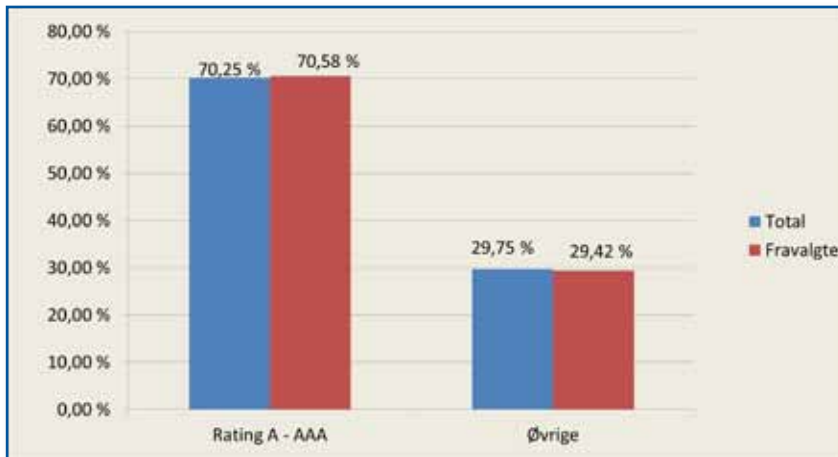
kommer til alt så er det andre faktorer enn kredittverdighet som spiller noen rolle i vurderingen av om det skal fravelges revisor eller ikke.

Dette er imidlertid kun statistikk og tall, og sier ingenting om frykten og advarslene var berettiget. Dette viser at anledningen til å velge bort revisor er godt mottatt i næringslivet, og at tilbøyeligheten til å velge bort revisor ikke nødvendigvis henger sammen med sterke eller svake regnskapstall og anmerkninger i revisjonsberetningen.

Hva med de ulike næringene?

Vi har også sett på sammenhengen mellom fravalg og hovednæringsstypene i Norge. Her er det store variasjoner. Flere næringer skiller seg ut ved over og underrepresentasjon blant selskaper som har valgt bort revisor.

Den næringen som skiller seg mest ut er frisering og annen skjønnhetspleie, som hører inn under annen tjenesteyting. Her har over 53 % av de som har anledning, valgt bort revisor. På de følgende plassene over overrepresenterte næringer følger Helse og sosialtjenester med 45 %. Inn i denne gruppen hører blant annet

Av alle selskaper med anledning til å fravelge revisor, er det 70,25 % som har kredittrating A-AAA. Av alle som har valgt bort revisor er det 70,58 % som har kredittrating A-AAA. Statistikk pr 1.1.2012 fra Soliditet AS.

tannleger, fysioterapeuter og legetjenester. Undervisning følger med 40 %. Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter følger med 37 %. I denne gruppen hører blant annet trenings-senter, idrettsanlegg og utøvende scenekunstnere.

Ut fra disse tallene kan det være nærliggende å sette behovet for revisor i sammenheng med avgiftspliktig og ikke avgiftspliktig virksomhet.

Blant de som er underrepresentert finner vi blant annet Bergverksdrift og utvinning samt finansierings og forsikringsvirksomhet, og omsetning og drift av fast eiendom. Disse har alle en fravalgsprosent på 24 %. I disse næringene finner vi blant annet grustak og tjenester tilknyttet olje og gass, porteføljeinvesteringsselskaper og skattebetingede investeringsselskaper, og alle som leier ut eller omsetter fast eiendom. Her ligger nok også en av de større feilkildene i grunnlaget, da morselskaper i konsern ikke er eliminert. De fleste av morselskapene er regis-

trert som finansierings og forsikringsvirksomhet. Disse har ikke anledning til å velge bort revisor, og er med på å forsterke underrepresentasjonen.

Geografi

Det framkommer også avvik hvis vi ser på geografiske variasjoner. Det mest interessante er å se på de som utgjør ytterpunktene, og at disse skiller seg betraktelig ut fra gjennomsnittet. Et naturlig spørsmål som dukker opp er om dette gjenspeiler den generelle holdningen til revisor i de ulike deler av landet. Sammenhengen er i alle fall tydelig i forhold til variasjoner i hvilken verdi næringslivet ser i revisjonen.

Regnskapsfører

Den siste sammenhengen vi har sett på gjelder om de som har valgt bort revisor har regnskapsfører eller ikke. Her viser det seg at av de som har regnskapsfører, så har 40 % valgt bort revisor, mens blant de som ikke har regnskapsfører, har bare 21 % valgt bort.

10 største byer	Fravalgsprosent
OSLO	25 %
BERGEN	19 %
TRONDHEIM	26 %
STAVANGER	23 %
KRISTIANSAND S	34 %
FREDRIKSTAD	40 %
TROMSØ	34 %
SANDNES	22 %
DRAMMEN	28 %
SARPSBORG	27 %
Resterende	32 %
Totalsum	30 %

Fylker	Fravalgsprosent
Oslo	25 %
Akershus	30 %
Hordaland	23 %
Rogaland	25 %
Buskerud	33 %
Sør-Trøndelag	29 %
Vestfold	34 %
Østfold	34 %
Nordland	34 %
Vest-Agder	33 %
Møre og Romsdal	25 %
Oppland	41 %
Telemark	46 %
Hedmark	35 %
Troms	35 %
Aust-Agder	35 %
Sogn og Fjordane	32 %
Nord-Trøndelag	28 %
Finnmark	43 %
Svalbard	18 %
Totalsum	30 %

Kilde:

Brønnøysundregistrene og Soliditet AS.

Øk inntjeningen med rådgivning!

Det at mange bedrifter velger bort revisor gjør at revisoren i dag må se på nye arbeidsområder og nye kundegrupper. Regnskapsbransjen sliter med lav inntjening. Mange ser derfor rådgivning som en mulighet for økt lønnsomhet. Både for seg selv og klienten.

Rådgivning handler om å skape lønnsomhet, både for deg og for kundene dine.

Regnskapsfører og revisor er faktisk de nærmeste rådgiverne til mange bedriftsledere. Likevel ser man at selve regnskapsbransjen sliter med å få god økonomi! Dette er igjen et paradoks.

Den kompetansen som regnskapsfører og revisor besitter er viktig for mange av klientene. Gode råd gir mulighet for bedre økonomi, både for deg og for klientene.

Det finnes mange muligheter i de verktøy man bruker allerede i dag. Gode verktøy er halve jobben!

Her er 10 tips til hvordan du kommer i gang!

1. Sett av tid til rådgivning. Ikke la alle de løpende, daglige arbeidsoppgavene drukne rådgivningsbiten.
2. Se etter muligheter. Vær interessert i kundens behov og ikke vent til kunden tar kontakt med deg. Vær i forkant på ting som kan tas opp.
3. Ta betalt for den rådgivningen du faktisk gjør. Mange av de spørsmål du får og den tiden du faktisk bruker, kan du fakturere for direkte. Mange av spørsmålene har du svar på umiddelbart eller så kan du slå opp i Sticos Oppslag eller andre verktøy.
4. Send kunden rapporter og dokumentasjon på den jobben du utfører. Bruk gjerne rapporteringsverktøy som Sticos Rapport eller andre verktøy. Disse har ofte standardoppsett på rapporter, slik sparer du både tid og arbeid.
5. Når kunden spør om bistand til noe, tilby deg å gjøre oppgaven for han. På denne måten kan du fakturere medgått tid.
6. Bruk et godt oppdragsstyringsverktøy som dokumenterer og systematiserer hva du faktisk skal gjøre i oppdraget for kunden. Med Sticos Regnskapsmetodikk eller tilsvarende verktøy sikrer du at oppdraget blir utført i henhold til oppdragsavtalen.
7. Ha retningslinjer for hva som er rådgivning og hva som er en del av ditt løpende kundeoppdrag.
8. Bruk lovverket aktivt til å se nye muligheter. Minn kunden på lovpålagte krav, og spør om dette er i orden hos han.
9. Ha et godt system for timeregistrering. Slik er det enklere for deg å dokumentere den tiden du faktisk har brukt på kunden.
10. Sats på kompetanse. Utvikle medarbeidernes kompetanse slik at nødvendig kompetanse ligger i bunn for både rådgivning og regnskapsføring.

Midlertidig ansettelse

- hvilke regler gjelder?

Arbeidsgiver ønsker ofte å benytte midlertidig ansettelse, men kan ikke fritt velge om han vil benytte fast eller midlertidig arbeidskraft. Her får du en oversikt over hvilke regler som gjelder.

TEKST:

Marit Ingvaldsen Risvaag

Rådgiver Sticos fagavdeling

Hovedregelen er fast ansettelse

Arbeidsmiljølovens utgangspunkt er at arbeidstaker skal ansettes i fast stilling. Adgangen til å benytte midlertidig arbeidskraft er begrenset. Begrensningene gjelder også ved midlertidig innleie av arbeidskraft fra vikarbyrå. Arbeidsgiver kan derfor kun benytte midlertidig ansettelse når vilkårene for dette er oppfylt.

Vilkår for midlertidig ansettelse¹

Arbeidsmiljøloven gir en oversikt over når midlertidig ansettelse kan benyttes.

Arbeidets karakter

Når arbeidets karakter tilsier det og arbeidet atskiller seg fra det som ordinært utføres i virksomheten.

Både forskjeller i arbeidets art, markerte forskjeller i arbeidsmengde og eventuelle ytre omstendigheter ligger innenfor bestemmelsens rammer. Dersom arbeidstaker bare trengs til et bestemt oppdrag vil arbeidets karakter kunne tilsi midlertidig ansettelse. Skal arbeidstaker utføre et arbeid som er normalt og løpende utføres i den ordinære driften, vil det ikke være adgang til midlertidig ansettelse. Det er akseptert midlertidig ansettelse for eksempel ved sesongsvingninger som jordbærplukking, saueklipping, produksjon av mineralvann og is. Det samme gjelder ved kortvarige og uforutsigbare endringer i ordretilgang f.eks. i varehandel i juletiden, høstsanking i landbruket, freelancere ved teatre.

Midlertidig ansettelse kan ikke benyttes for å avhjelpe generelle eller jevne variasjoner i ordretilgang eller ved usikkerhet om fremtidig bemanningsbehov. Det må gjøres en konkret vurdering på bakgrunn av de reelle forhold i hvert enkelt tilfelle, om vilkårene for midlertidig ansettelse er oppfylt. At arbeidet er organisert som et prosjekt eller enkeltstående

oppdrag er i seg selv ikke nok til å begrunne en midlertidig ansettelse.

I vikariater

Midlertidig ansettelse kan benyttes ved vikariat. Det vil si tilfeller der arbeidstaker enten skal utføre bestemte arbeidsoppgaver eller fylle en bestemt stilling grunnet en annen arbeidstakers fravær. Typiske situasjoner for bruk av vikarer vil være ved ferieavvikling, sykefravær og permisjoner. Det stilles ikke krav til at vikaren må komme i stedet for en navngitt arbeidstaker. Han kan for eksempel vikariere for flere andre, noe som er vanlig ved ferieavvikling. Når arbeidsgiver benytter ekstravakter eller tilkallingshjelp må vilkårene for midlertidig ansettelse være oppfylt for hver enkelt arbeidsperiode. Forutsetningen er at det reelt sett er et vikarforhold. Løpende kortvarige vikariater for å dekke et konstant behov for vikarer i virksomheter med permanent fravær av arbeidstakere, vil ikke være omfattet av arbeidsmiljølovens vikarbegrep. Det stilles ikke krav om at vikaren må gå inn

1. Arbeidsmiljøloven § 14-9

i de arbeidsoppgavene den fraværende arbeidstakeren normalt har. Ved fravær kan bedriften omrokerer de ansatte, slik at en annen fast ansatt går inn i stillingen til den som er fraværende, mens vikaren går inn i dennes arbeidsoppgaver.

Ved praksisarbeid

Praksisarbeid vil være arbeid i forhold til opplæring eller kvalifisering innen et fagområde. Praksisarbeid vil ofte være et ledd i et utdanningsløp, for eksempel for lærlinger og lærekandidater eller leger i turnustjeneste. Det vil ikke bli ansett som praksisarbeid at arbeidsgiver sender arbeidstaker på kurs eller lignende for kvalifisering eller at arbeidstaker tas inn i stillingen for å opparbeide seg poeng til videre utdanning eller lignende.

Deltakere i arbeidsmarkedstiltak
Midlertidig ansettelse på dette grunnlaget forutsetter at arbeidstaker deltar på tiltak i regi av eller gjennom samarbeid med NAV. Det er videre en forutsetning

at ansettelsen foretas i samarbeid med NAV. Dette kan gjelde for deltakere i arbeidsmarkedstiltak, både vanlig og yrkeshemmet arbeidskraft, samt utprøvings- og avklaringsstiltak, kvalifiserings- og arbeidstreningstiltak og sysselsettingstiltak. Arbeidstakere med lønnstilskudd fra NAV kan ikke ansettes i midlertidig stilling etter denne bestemmelsen.

Idrettsutøvere, idrettstrenere, dommere og andre ledere innen den organiserte idretten.

Her er det gitt en generell adgang til å benytte midlertidig ansettelse.

Arbeidsgiver kan med andre ord ikke omgå reglene om fast ansettelse ved å leie inn arbeidskraft fra vikarbyrå.

Arbeidsavtale ved midlertidig ansettelse

Det skal inngås skriftlig arbeidsavtale i alle arbeidsforhold². Arbeidsgiver må derfor inngå skriftlig arbeidsavtale også der arbeidsforholdet er midlertidig. Der arbeidsforholdet har en samlet varighet av mer enn en måned skal skriftlig arbeidsavtale foreligge snarest mulig og senest en måned etter at arbeidsforholdet begynte. I arbeidsforhold med kortere varighet enn dette, skal det umiddelbart inngås skriftlig arbeidsavtale. Dersom det ikke foreligger en skriftlig arbeidsavtale kan det oppstå tvil om det er avtalt fast eller midlertidig stilling. Det er i rettspraksis³ lagt til grunn at manglende arbeidsavtale ikke automatisk gir rett til fast ansettelse, men arbeidsgiver vil i slike tilfelle ha bevisbyrden for at det faktisk er avtalt midlertidig arbeid.

Midlertidig ansettelse av virksomhetens øverste leder⁴

Det kan avtales midlertidig tilsetning med øverste leder i virksomheten. Her kan det inngås avtale om ansettelse på åremål, selv om det er et fast behov for arbeidskraft. Forarbeidene forutsetter at retten til åremålstilsetninger kun skal gjelde øverste leder på administrativt plan med et utstrakt selvstendig ansvar. Dette bør inkludere budsjett- og resultatansvar for hele virksomheten.

Arbeidsgivers drøftelsesplikt

Det foreligger en drøftelsesplikt for arbeidsgivere som har ansatte i midlertidig stilling. Bestemmelsen innebærer at alle virksomheter minst en gang per år må drøfte sin bruk av midlertidig ansatte med de tillitsvalgte. Arbeidsgiver må fremlegge den dokumentasjon som er nødvendig for at det skal bli reelle drøftelser. Arbeidsgiver må kunne forventes å ha oversikt over hvilke midlertidig ansettelseskontrakter som finnes i virksomheten, varigheten av disse og det faktiske grunnlaget for ansettelsene. I virksomheter med betydelig bruk av ekstrahjelpere/ringevikarer, vil det være naturlig at drøftelsen omfatter en vurdering av andelen midlertidig ansatte i forhold til det totale antallet ansatte i virksomheten. Drøftelsen skal gjennomføres med virksomhetens tillitsvalgte. Drøftelse skal finne sted selv om virksomheten ikke har tillitsvalgte i tariffrettslig forstand. Drøftelse gjennomføres da med for eksempel verneombud eller andre valgte tillitspersoner. Drøftelsesplikten må betraktes som en saksbehandlingsregel og vil som sådan ikke ha direkte betydning for lovligheten av en midlertidig ansettelse.

Opphør av midlertidig arbeidsforhold

Et midlertidig arbeidsforhold opphører ved utløp av den avtalte tidsperioden eller når det bestemte arbeidsoppdraget er avsluttet, med mindre annet er avtalt. Opphør av arbeidsforholdet skiller seg her fra reglene ved fast ansettelse. Det gjelder ingen oppsigelsesfrist og det kreves ingen ytterligere grunn for opphør av arbeidsforholdet. Ved midlertidige arbeidsforhold som har hatt varighet på over et år, gjelder en særskilt varslingsfrist for opphør av arbeidsforholdet. Arbeidsgiver skal her gi skriftlig varsel om fratredelse senest en måned før fratredelsestidspunktet. Om et midlertidig arbeidsforhold kan sies opp etter de ordinære oppsigelsesbestemmelsene i løpet av kontraktsperioden, vil bero på en tolkning av arbeidsavtalen.

Langvarig midlertidig arbeidsforhold – 4-årsregelen⁵

Det er fastsatt en øvre grense på 4 år for varigheten av en midlertidig ansettelse. En arbeidstaker som har vært sammenhengende midlertidig ansatt i over 4 år får samme oppsigelsesvern som en fast ansatt. 4-årsregelen gjelder for arbeidstakere som er ansatte i vikariater og for ansatte i oppdrag/seasonarbeid. Retten til fast ansettelse gjelder altså ikke midlertidig ansatt i praksisarbeid, under arbeidsmarkedstiltak eller innen idretten. 4-årsregelen har som formål å tydeliggjøre at midlertidig anset-

telse skal benyttes ved midlertidig behov for arbeidskraft samt for å underbygge at fast ansettelse er lovens hovedregel. Ved beregning av ansettelsesforholdets varighet skal det ikke gjøres fradrag for perioder hvor arbeidstaker har hatt fravær.

Virkingen av ulovlig midlertidig ansettelse⁶

Konsekvensen av en ulovlig mid-

lertidig ansettelse er at arbeidstaker kan kreve dom for at det foreligger en fast ansettelse. Ved tvist om lovligheten av en midlertidig ansettelse, har arbeidstaker ikke rett til å stå i stillingen mens saken er under behandling⁷. Arbeidstaker har derimot mulighet til å kreve erstatning for økonomisk og ikke økonomisk tap som følge av brudd på bestemmelsene om midlertidig ansettelse.

Innleie av arbeidskraft fra vikarbyrå

Mange virksomheter benytter vikarbyråer for å dekke opp sitt behov for arbeidskraft. Arbeidstaker vil i disse tilfellene være ansatt i vikarbyrået og bli innleid i en begrenset periode av virksomheter ved behov. Innleie fra virksomheter som har til formål å drive utleie, det vil si vikarbyråer, er tillatt i samme utstrekning som det kan

avtales midlertidig ansettelse. Arbeidsgiver kan med andre ord ikke omgå reglene om fast ansettelse ved å leie inn arbeidskraft fra vikarbyrå. Også her må vilkårene om midlertidig ansettelse være oppfylt. I virksomhet som er bundet av tariffavtale kan arbeidsgiver og tillitsvalgte som til sammen representerer et flertall av den arbeidstakerkategori innleien gjelder, inngå skriftlig avtale om tidsbegrenset innleie uten at vilkårene for midlertidig ansettelse er oppfylt. Dersom det benyttes innleie av arbeidskraft uten at vilkårene for midlertidig ansettelse er oppfylt, skal retten etter påstand fra den innleide arbeidstakeren som hovedregel avsi-

dom for at den innleide har et fast arbeidsforhold hos innleier. Den innleide arbeidstaker kan også kreve erstatning fra innleier.

2. Arbeidsmiljøloven § 14-9
3. Arbeidsmiljøloven § 14-11
4. Arbeidsmiljøloven § 15-11
5. Arbeidsmiljøloven § 14-9
6. Arbeidsmiljøloven § 14-11
7. Arbeidsmiljøloven § 15-11

Skattefri utleie av tomannsboliger

Eiere av tomannsboliger kunne til og med inntektsåret 2011 leie ut mer enn halvparten av tomannsboligen skattefritt. Fra og med inntektsåret 2012 er reglene endret.

TEKST:

Terje Brovold

Rådgiver Sticos fagavdeling

Fra inntektsåret 2012 skal tomannsboliger likebehandles med andre boliger ved at bare inntil halvparten av hele tomannsboligen kan leies ut skattefritt.

Hva menes med en tomannsbolig?

Som tomannsbolig anses en boligeiendom som bare har to familieleiligheter, uansett forholdet mellom størrelsen på leilighetene, forutsatt at eiendommen ikke er seksjonert. Bygninger med bare én familieleilighet og én hybel-leilighet anses ikke som tomannsbolig, men som enebolig.

Regler gjeldende til og med inntektsåret 2011

Hovedregelen er at utleie av egen bolig er skattepliktig inntekt. Nettoinntekten som utgjør differansen mellom faktiske leieinntekter og

fradragsberettigede kostnader, skattlegges som kapitalinntekt med 28 prosent.

Utleieinntekter fra egen bolig er likevel unntatt fra skatteplikt når eieren benytter minst halvparten av boligen til egen bruk, regnet etter utleieverdi. For tomannsboliger gjaldt en særlig fordel fordi eier kunne leie ut skattefritt inntil halvparten av leiligheten han selv bor i. Han kunne også leie ut hele den andre boenheten i tomannsboligen uten at det medførte noen beskatning. På den måten kunne eier leie ut mer enn halvparten av tomannsboligen skattefritt.

Seksjonerte tomannsboliger regnes som to separate boligeiendommer. Utleie av den ene av dem ville dermed uansett medføre skatteplikt for den utleide boenheten.

Nye regler fra og med inntektsåret 2012

Skattereglene vedrørende utleie av tomannsbolig er nå endret, slik at bare inntil halvparten av hele tomannsboligen kan leies ut skattefritt. Endringen innebærer at det fortsatt blir skattefritak for utleie av den ene av to like store boenheter i en tomannsbolig.

Dermed videreføres den generelle

skattefordelen for utleieinntekter og finansieringsmuligheten for de fleste eiere av tomannsboliger. Videre blir det økt skattemessig likebehandling blant annet mellom eier av en stor boenhet med delvis utleie, og eier av to mindre useksjonerte boenheter i tomannsbolig.

Endringen trer i kraft fra og med inntektsåret 2012.

Nye regler om permittering

Det ble innført endringer i reglene ved permittering med virkning fra 1. januar 2012. Endringene går ut på å tilbakeføre regelverket til slik dette var før Finanskrisen i 2009.

TEKST:

Marit Ingvaldsen Risvaag

Rådgiver Sticos fagavdeling

I forbindelse med finanskrisen og virksomhetenes økende vansker med å sysselsette sine ansatte ble det lempet på reglene om arbeidsgiverperiode ved permittering og retten til dagpenger. Disse reglene har vært gjeldende fra 2009. Endringene i regelverket går ut på å tilbakeføre regelverket til slik dette var før disse endringene ble foretatt.

Permittering innebærer at arbeidsgiver midlertidig blir løst fra sin lønnsplikt mens arbeidstaker blir løst fra sin plikt til å utføre arbeid. Arbeidsforholdet består i permitteringsperioden. Permittering benyttes der det er en midlertidig reduksjon i arbeidsmengden og kan derfor være en mer hensiktsmessig løsning for arbeidstaker og arbeidsgiver enn en oppsigelse. Vilkårene for permittering

er ikke lovfestet. Arbeidsgivers lønnsplikt under permittering fremgår av lov om lønnsplikt under permittering og arbeidstakers rett til dagpenger er regulert i folketrygdlovens kapittel 4.

Etter 2009 har antall permitterte gått ned og arbeidsledigheten har stabilisert seg. Ved utgangen av

september 2011 var tallet på permitterte gått ned med 34 % sammenlignet med samme tidspunkt i 2010. På bakgrunn av dette anses det ikke lenger nødvendig å videreføre de særlig gunstige reglene om permittering som har gjeldt siden 2009. Reglene ved permittering

endres derfor fra 1. januar 2012.

Endringene innebærer:

Arbeidsgiverperioden ved permittering endres fra 5 dager til 10 dager for arbeidstakere som har minst 40 % reduksjon av arbeidstiden som følge av permittering. For permittering under 40 % er arbeidsgiverperioden fortsatt 15 dager.

For arbeidsledige er det et krav om minimum 50 % arbeidstidsreduksjon for å ha rett til dagpenger. Ved permittering har kravet vært minst 40 % reduksjon i arbeidstiden for at dagpenger kan tilstås. Reglene endres nå slik at det kreves en arbeidstidsreduksjon på 50 % for å få rett til dagpenger både ved permittering og ved arbeidsledighet.

Permittering er en midlertidig ordning og etter permitteringsperioden inntre arbeidsgivers lønnsplikt igjen. Permitteringsperioden er nå på maksimalt 30 uker. Denne er redusert fra 52 uker.

Endringene i reglene for permittering vil gjelde for nye permitteringer som inntre etter lovendringen fra 1. januar 2012.

Elektroniske bøker

- med eller uten moms?

Bøker er fritatt for merverdiavgift, mens et digitalt format av boka (e-bok) er avgiftspliktig. Ulogisk, ja nesten absurd? Vi skal se nærmere på reglene rundt merverdiavgift på bøker i ulike medium.

TEKST:

Reidun Mæhlum
Rådgiver Sticos fagavdeling

Bøker

Salg av bøker i siste omsetningsledd er fritatt for merverdiavgift¹, og det gjelder både nye og brukte bøker. Fritaket er myntet på det klassiske formatet, altså den trykte boka i papir og ferdig innbundet. Men dette omfatter også parallellutgaver av bøker utgitt som lydbok, slik som CD-format, nedlastede mp3-filer eller direkteavspillingstjenester som streaming. En lydbok (i denne sammenhengen) er av Finansdepartementet definert² som opptak av en avgiftsfri trykt bok gjengitt på lydmedium. Lydboka må altså være basert på en bok i trykt form og innlest tekst må være det bærende element.

Det er verdt å få med seg at utleie av bøker likestilles med salg. Det betyr at utleie av bøker i siste ledd mot vederlag også er fritatt for merverdiavgift.

Før vi forlater den klassiske boka helt: Merverdiavgiftsforskriften har detaljerte regler om en rekke utgivelser som etter sin art ikke anses å være en bok³. Jeg nevner

her at småtrykk som brosjyrer, program for utstillinger og forestillinger, almanakker, kalendre, reklametrykksaker, samt notebled og notehefter som alle er publikasjoner som ikke anses å være «bok» i denne sammenhengen.

Siste salgsledd

Merk at dette er et siste-ledds-

fritak. Trykkeriet som selger et opplag av bøker til forlaget må beregne merverdiavgift. Forlaget som selger boka til bokhandleren skal også svare merverdiavgift. Men bokhandleren som selger boka til forbruker, slipper å svare utgående merverdiavgift. Først på dette tidspunkt kommer fritaket til anvendelse.

E-bok

Beveger vi oss bort fra den fysiske boka (og parallellutgaver på lydmedium) og kjøper bøker ved å laste ned innholdet til et digitalt format som lesebrett, mobil eller PC, er «boka» merverdiavgiftspliktig. Det gjelder selv om teksten er identisk med tekst gjengitt på papir mellom to permer.

Tjeneste

Hvorfor, spør mange. Forklaringen er at fritaket for bøker rent historisk ble gitt for å verne et lite språksamfunn - det var sterke grunner for at det trykte ord skulle være fritatt for den belastningen som merverdiavgift ville bety for trykte publikasjoner⁴. Selv om den tekniske utviklingen har gått videre, praktiseres reglen meget strengt fra skatteetatens side. Fritaket gjelder fortsatt bare det trykte ord, altså papirbøker og parallellutgivelser på lydmedium. Skattedirektoratet legger til grunn⁵ at bøker lastet ned i digitale format er å anse som levering av momspliktige tjenester og ikke omsetning av varer (avgiftsfri bok). Det gjelder selv om

innholdet rent faktisk er identisk, nemlig et litterært verk hvor den eneste forskjellen er at boka leses i to forskjellige medium, enten i papirformat eller i et digitalt format.

Dermed påløper det 25 % merverdiavgift når bøker selges i digitale format. Mens papirbok og parallellutgave av papirboka på lydmedium er fritatt når omsetningen skjer i siste salgsledd.

1. Merverdiavgiftsloven § 6-3 første ledd

2. Finansdepartementets brev til Skattedirektoratet, publisert i melding AV 5/95 datert 6.april 1995

3. Merverdiavgiftsforskriften § 6-3-2

4. Ot.prp. nr. 17 (1968-1969) kapittel V side 46

5. Merverdiavgiftshåndboken side 396 (avsnitt 6-3.3.1 Avgrensning mot elektroniske tjenester)

Elektronisk levering av omsetningsoppgaver

Fra 1. januar 2012 skal omsetningsoppgaven leveres elektronisk, enten via ditt økonomisystem eller ved å fylle ut og sende oppgaven direkte på www.altinn.no.

Det vil fremdeles være mulig å levere på papir til mottakssentralen i Mo i Rana, men først etter søknad til stedlig skattekontor. Fortsatt papirleveranse vil være mulig når det på grunn av alder, sykdom eller manglende internettdekning, eller av andre grunner vil være urimelig å kreve elektronisk oppgave.

Leveres omsetningsoppgaven på papir uten samtykke, kan utgående merverdiavgift for vedkommende termin forhøyes.

Oppgavefritak for elektronisk innberetning gis for en tidsbestemt periode på to år.

Fristen for å fremme søknad er tre måneder før oppgavefristen for første oppgavetermin som fritaket skal gjelde for.

For de som leverer 2-månedlige oppgaver, eller har kortere terminer,

var fristen satt til 10. januar 2012.

For virksomheter med årstermin på grunn av lav omsetning og for primærnæringen er fristen henholdsvis 10. desember 2012 og 10. januar 2013.

MVA-aktuelt:

Garantireparasjoner utført for utenlandske oppdragsgivere

Fritaket for merverdiavgift på garantireparasjoner utført for oppdragsgivere hjemmehørende i utlandet ble gjeninnført fra 1. januar 2012. Som nevnt i forrige utgave av SticosMagasinet hadde flere høringsinstanser bedt om at gjeninnføringen av fritaket ble gitt tilbakevirkende kraft, dvs. med virkning fra 1. januar 2010. Finansdepartementet har ikke sluttet seg til dette, men har isteden for forlenget foreldelsesfristen for refusjonssøknader for året 2010. Fristen for å søke refusjon for merverdiavgift på løpt garantireparasjoner i 2010 er derfor satt til 1. april 2012.

Vil du lese mer om fritaket se Sticos oppslag i emne «Salg av garantireparasjoner i Norge for utenlandsk oppdragsgiver», søkeord «Garanti Reparasjon Garantireparasjoner Service Reklamasjon Utenlandsk Oppdragsgiver Utlandet Salg».

Skattedirektoratet om justeringsbestemmelsene

Skattedirektoratet har trukket tilbake de nye retningslinjene fra juli 2011 om justeringsperioden og tilbakegående avgiftsoppgjør på byggetiltak. Direktoratets uttalelse fra juli i fjor medførte i praksis en betydelig innstramming av justeringsreglene. Dette gjaldt særlig oppstart av justeringsperioden og fristen for tilbakegående avgiftsoppgjør på byggetiltak. I tillegg ble det i meldingen stilt krav om at leieforhold som skulle danne grunnlag for tilbakegående avgiftsoppgjør måtte være virksomt, dvs. effektivt i motsetning til tidligere hvor det var tilstrekkelig med signert leiekontrakt.

Meldingen er omstridt og mange har reist spørsmål om riktigheten av direktoratets lovforståelse. Skattedirektoratet har derfor i desember 2011 tatt retningslinjene og reglene opp til fornyet vurdering og ber i den forbindelse om at skattekontorene inntil videre avstår fra å håndheve innholdet i den omstridte meldingen.

Finansdepartementet har også kommet på banen og det forventes at departementet gir sin lovforståelse om justeringsbestemmelsene på nyåret 2012.

Økt matmoms

Vi minner om at merverdiavgiftssatsen på matvarer (næringsmidler) økte fra 14 til 15 % fra 1. januar 2012. Den nye satsen på 15 % skal benyttes ved levering som skjer etter nevnte dato. Det gjelder selv om avtale om levering ble inngått i 2011. Det samme gjelder dersom

løpende ytelse ble fakturert innen 31.12.2011, men levert i 2012. Det betyr at fakturerte leveranser med 14 % merverdiavgift, må korrigeres enten ved å etterfakturere merverdiavgift, eller ved å utstede kreditnota og ny faktura for leveranser etter 31.12.2011.

For matvarer som ble levert før 1. januar 2012, men hvor faktura utstedes først i 2012, skal merverdiavgiftssatsen på 14 % benyttes.

I omsetningsoppgaver for 2012 vil det være mulig å ta med 2011-satser (14 %) og 2012-satser (15 %). Ved levering av oppgave gjennom www.altinn.no vil avvik medføre forespørsel fra systemet. Denne besvares med at det er foretatt forskuddsfakturering, samt at det gis en oversikt over grunnlag og beregning av merverdiavgift for de ulike satsene.

Åpningsbalanse og dekning av stiftelsesutgifter

Revisorforeningen har uttalt seg om hvordan åpningsbalansen skal se ut dersom stiftelsesutgifter skal dekkes av innskutt aksjekapital.

TEKST:

Terje Brovold

Rådgiver Sticos fagavdeling

Etter endringen i aksjeloven § 2-8 fjerde ledd kan selskapets egenkapital i åpningsbalansen være mindre enn aksjekapitalen i de tilfeller aksjeinnskuddet brukes til dekning av stiftelsesutgifter.

Etter Revisorforeningens oppfatning skal det avsettes for stiftelsesutgiftene i åpningsbalansen også i de tilfeller det ikke innbetales overkursfond til dekning av disse. Når stiftelsesutgiftene dekkes av overkurs føres utgiftene til reduksjon av overkursen. Dersom det ikke innbetales overkurs, vil det oppstå en negativ egenkapitalpost i åpningsbalansen tilsvarende stiftelsesutgiftene.

Hvis et selskap stiftes med aksjekapital på kr 30 000 i bankinnskudd og stiftelsesutgiftene utgjør

kr 12 000, føres aksjekapitalen på vanlig måte i åpningsbalansen til pålydende kr 30 000. Den negative egenkapitalposten på kr 12 000 er knyttet direkte til den innskutte kapitalen. Revisorforeningen mener derfor det i dette tilfellet er

riktig å presentere reduksjonsposten på kr 12 000 under annen innskutt kapital med negativt beløp. I årsregnskapet kan linjen for eksempel benevnes «annen innskutt egenkapital – stiftelsesutgifter».

Åpningsbalansen i eksemplet ovenfor vil i tilfelle bli som følger:

ÅPNINGSBALANSE

Nystiftet AS

EIENDELER:

Bankinnskudd kr 30 000

Sum eiendeler kr 30 000

EGENKAPITAL OG GJELD:

Aksjekapital kr 30 000

Annen innskutt kapital (debet) kr 12 000

Sum egenkapital kr 18 000

Annen kortsiktig gjeld kr 12 000

Sum EK og gjeld kr 30 000

Leasing

- skattemessig behandling

Leasing har etter hvert blitt en vanlig finansieringsform blant næringsdrivende. Her får du tips til hvordan det behandles skattemessig og forklaringen på hvorfor mange velger å benytte dette.

TEKST:

Terje Brovold

Rådgiver Sticos fagavdeling

Grunnen til at mange velger leasing er enkel: De bevarer likviditeten og frigjør kapital til andre formål. I tillegg vil leasingleien komme skattemessig til fradrag på et tidligere tidspunkt enn det normale avskrivninger vil gjøre. I prinsippet kan enhver formuesgjenstand leasingfinansieres. I Norge er kanskje særlig personbiler vanlige leasingobjekt, men også produksjonsutstyr og andre maskiner og løsøre er ofte leasingfinansiert.

Eierbegrepet

Disposisjonsretten til et formuesobjekt kan oppnås enten ved egenfinansiert kjøp, kjøp på avbetaling (kreditt kjøp) eller leasing/leie. Ved kjøp vil kjøper normalt bli eier av formuesobjektet ved levering. Dette gjelder også

kredittkjøp. Når det gjelder leasing er det etter avtalen utleier, f.eks. finansinstitusjon eller forsikrings-selskap, som har eiendomsretten til leasingobjektet. Leasingtaker (leier) har bruksrett til gjenstanden. Avtalen slik den fremgår ut-tad, vil normalt også bli lagt til grunn ved den skattemessige be-handlingen.

Den som privatsrettslig er eier vil imidlertid som utgangspunkt også skattemessig bli ansett som eier av leasinggjenstanden. Det skatte-messige eierbegrepet må derfor avgjøres med utgangspunkt i av-talenes reelle innhold – og ikke det formelle.

Finansiell eller operasjonell leasing

En leieavtale skal klassifiseres som finansiell eller operasjonell i samsvar med avtalens reelle innhold, jf. NRS 14 - Leieavtaler.

Dersom det vesentligste av økono-misk risiko og kontroll knyttet til leieobjektet er gått over på leietaker skal leieavtalen klassifiseres som finansiell, og eiendeler og forpliktelser balanseføres. Det vil si at leieavtalen regnskapsmessig skal behandles som om leietaker har kjøpt en eiendel finansiert ved

lån som forrentes og tilbakebeta-les gjennom betaling av leie. Små foretak kan unnlate å balanseføre leieavaler.

Andre leieavtaler klassifiseres som operasjonelle. Slike leieav-taler skal ikke balanseføres, men kostnadsføres etter hvert som lei-en påløper.

Regnskapsreglene om leasing bygger imidlertid ikke på privat-retten. Den regnskapsmessige klassifiseringen er derfor ikke av-gjørende for den skattemessige behandlingen.

Hvem anses som skattemessig eier av leasingobjektet

Ut fra en privatretslig vurdering kan det altså være at leaser (leie-taker) skattemessig blir å anse som eier av leasinggjenstanden i leasingperioden. Dette må avgjø-res på grunnlag av en konkret vur-dering av avtalens reelle innhold. Ved denne vurderingen må det legges vekt på partenes rettighete-r, plikter og risiko etter avtalen i forhold til leasinggjenstandens markedsverdi ved utløpet av leas-ingperioden og avtalens innhold for øvrig.

Dersom det foreligger en avtale

om at leaseren blir eier av gjenstanden ved leasingperiodens utløp, må han anses som eier også i leasingperioden. Tilsvarende vil leaseren bli betraktet som eier i leasingperioden dersom han har rett eller plikt til å kjøpe gjenstanden til en forhåndsbestemt pris etter en viss tid.

Leaser (bruker) må også anses som eier i leasingperioden hvis det er sannsynlig at den leasede gjenstand har ubetydelig eller ingen markedsverdi ved leasingperiodens utløp.

Leasing av demonstrasjonsbiler omtales som demoleasing. Bilene brukes som oftest til demonstrasjon en kort periode før de blir solgt. Leasingavtalen kan likevel være inngått for en betydelig lengre periode, slik at den vanligvis avsluttes lenge før utløpet av leasingperioden. I slike tilfeller vil leasingavtalen i realiteten kunne være finansiering av en del av forhandlers varelager. Forhandler må da anses som skattemessig eier.

Skattemessige konsekvenser hvor bortleaser anses som eier

Når bortleaser anses som eier av den leasede gjenstand i leasingperioden, er leasingleien skattepliktig inntekt for bortleaser på samme måte som vanlig leieinntekt.

For leaser som hovedsakelig bruker gjenstanden i inntektsgivende aktivitet, er leasingleien fradragberettiget som leiekostnad. Brukes gjenstanden hovedsakelig utenfor inntektsgivende aktivitet

er leasingleien ikke fradragberettiget.

Betaler en leaser forskuddsleie for hele leasingperioden, f.eks. ved at det leveres inn et gammelt driftsmiddel i forbindelse med at leasingavtalen inngås, må forskuddet fordeles til fradrag over det totale antall måneder leasingperioden varer. Som forskuddsbetaling anses også det tilfelle at leaser (bruker) godskrives differansen mellom gjenstandens restverdi og omsetningsverdi og denne differansen reduserer beregnings-

grunnlaget for leasers (brukers) leie av nytt driftsmiddel tilsvarende. Det gis fradrag for månedsbeløpet etter avtalen pluss den forskuddsleien som etter fordeling faller på hver måned, multiplisert med antall leiemåneder i året.

Leaser kjøper ut driftsmiddelet

Det er ikke uvanlig at leaser før eller siden ønsker å kjøpe ut gjenstanden som er leaset, selv om dette ikke er avtalt på forhånd. Dette skjer helst når leasingperioden er over, men kan også skje på et tidligere tidspunkt. Leaser må

i tilfelle betale et utløsningsbeløp for å bli eier av driftsmiddelet. Utløsningsbeløpet består av et "vederlag" i tillegg til de avdragene/månedsleiene som eventuelt gjenstår. Vederlaget vil ofte være et beløp som ligger en god del under markedsverdi.

Har leaseren fått fradrag for leasingleien, skal fordelene ved billig kjøp reversere for meget betalt leasingleie. Reverseringen (inntektsføringen) foretas i kjøpsåret. Inntektsføring unnlates dersom gjenstanden blir tatt i bruk som avskrivbart driftsmiddel i inntektsgivende aktivitet, og den reduserte kjøpesum tas inn på saldo.

Skattemessige konsekvenser når leaser anses som eier

Når leaser (bruker) anses som eier i leasingperioden, behandles forholdet som et kjøp med betaling av kjøpesummen over tid. Kjøpesummen er sum leasingleie i leasingperioden, inklusiv eventuell restverdi som leaser plikter å betale. Kjøpesummen aktiveres og tilføres eventuell saldo.

Det er ikke anledning til å skille ut et stipulert renteelement av kostprisen med mindre rentedelen fremgår av avtalen. Dersom renten er avtalt, vil det være fradrag for gjeldsrentene på vanlig måte.

For bortleaseren blir leasingleien ansett som salgssum for leasingobjektet. Dersom det foreligger skattemessig grunnlag for å skille ut renten, anses rentedelen oppgjort etter hvert.

Sticos Oppslag - nå i n

Sticos har i lengre tid arbeidet med en helt ny versjon av

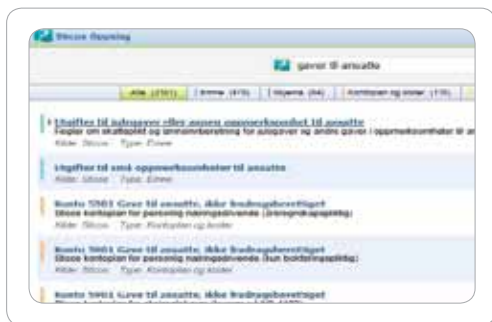
Her er noe av det nye i Sticos Oppslag

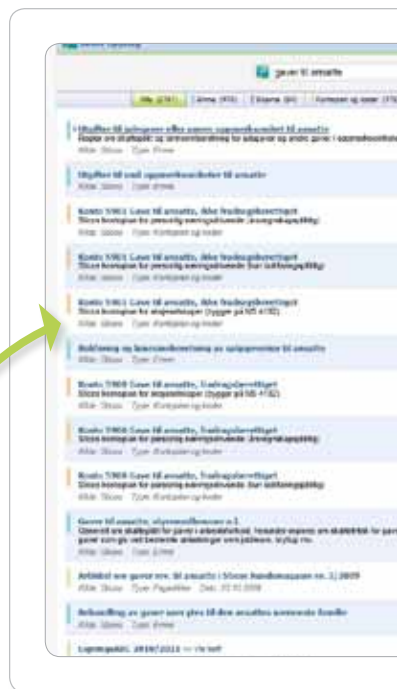
LETT TILGJENGELIG SØKEFELT
Søkefeltet øverst på alle skjermbilder gjør at du har søket lett tilgjengelig.

BRUKERTIPS
Startside med brukertips som hjelper deg til effektiv og "smart" bruk av programmet.

FORBEDRET RESULTATLISTE
Resultatlisten skiller seg fra dagens løsning ved at treffene vises med tittel, presisering og kilde.

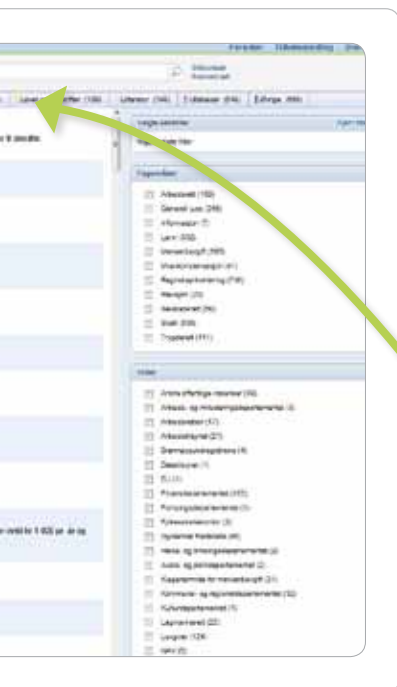

y og forbedret utgave!

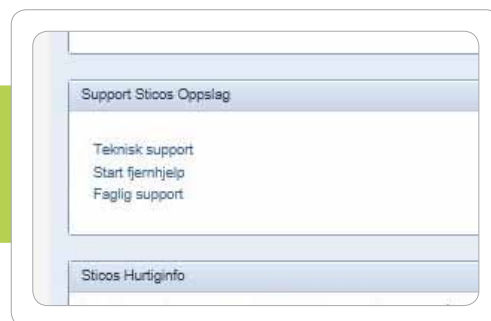
Sticos Oppslag, og i februar blir den tilgjengelig for alle.

KALENDER
På startside finner du også kalender med alle viktige datoer innen regnskap og frister.

SUPPORT
På startside har du enkel tilgang til support.

ENKELT Å FILTRERE SØKET
Over resultatlisten ligger egne knapper for filtrering på innholdstype. Du kan også filtrere på fagområde og kilde.

Hvorfor endre på en vinner?

Hvorfor har vi utviklet en ny versjon av Sticos Oppslag for web?

Dagens versjon av Sticos Oppslag er svært stabil og veletablert, og alle målinger vi har gjort viser en svært høy tilfredshet med produktet. Mange lurer da kanskje på hvorfor vi tar oss bryderiet med å utvikle en ny versjon, som er temmelig annerledes enn dagens system?

Det er flere årsaker til dette. En av de viktigste er at dagens versjon har vært uforandret i mange år, mens datamengde og funksjonalitet har økt betydelig. Våre undersøkelser viser at svært mange brukere ikke er kjent med alt innholdet som ligger i Sticos Oppslag. Undersøkelsene viser også at dagens løsning ikke gjør det enkelt nok å finne frem til alt relevant innhold. Samtidig har søkemotorer på internett (f.eks. Google)

hatt stor framgang, og dette har påvirket søkevanene til internettbrukere i stor grad. I sum har disse faktorene gjort det naturlig å utvikle et forbedret søk på tvers av alt innhold, som er bedre tilpasset dagens søkevaner.

Sticos planlegger også en betydelig videreutvikling og utvidelse av Sticos Oppslag i tiden fremover. Det nye systemet har forbedret arkitektur og ny teknologi som er bedre egnet til å håndtere nytt innhold og ny funksjonalitet.

Hva er nytt sammenlignet med dagens versjon?

Den største endringen er at Sticos Oppslag har fått ett felles søkefelt som søker i alle typer innhold. Søkefeltet er tilgjengelig uansett hvor du står i systemet, og det er lagt inn utstrakte muligheter for å filtrere og raffinere søkeresultatene. På denne måten blir det ras-

kere og enklere å få full oversikt over alt innhold som er relevant for det du søker etter, uavhengig av innholdstype (emne, lov, skjema osv.).

Dagens «stikkordsøk» for emner er fortsatt tilgjengelig i den nye versjonen, og har i tillegg fått en betydelig «facelift» vi tror mange vil sette pris på. Det er også fortsatt mulig å navigere i f.eks. lover, forskrifter, skjema m.v. via trestrukturer dersom man ønsker det.

Vi er veldig stolte over nye Sticos Oppslag, og vi er trygge på at våre kunder vil bli minst like fornøyd med denne som med dagens versjon. Vi oppfordrer alle til aktivt å bruke det nye søket, selv om det kan virke uvant i starten. Vi understreker også viktigheten av å lese brukertipsene som dukker opp underveis når du tar i bruk det nye systemet.

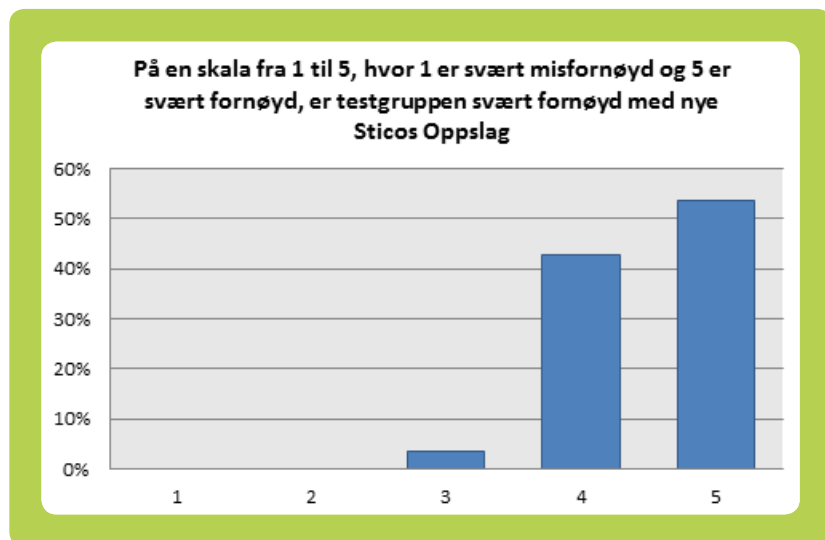

« Sticos Oppslag har i dag en kundetilfredshet på 84. En KTI på over 80 anses som svært bra i Norsk kundebarometer. »

Nye Sticos Oppslag har vært et prosjekt som har involvert mange avdelinger i Sticos. I løpet av de siste 12 måneder har systemutviklere, fagfolk og markedsavdelingen jobbet tett og intenst for å utvikle et best mulig produkt. Her er noen av folkene bak produktet!

97 % er fornøyd med den nye versjonen

Nye Sticos Oppslag er nå testet av mer enn 4.600 brukere. Det har blitt gjort fortløpende tilpasninger basert på disse kundenes tilbakemeldinger.

Test-brukerne har gitt svært gode tilbakemeldinger. Hele 97 % er fornøyd med den nye versjonen. Kundetilfredshetsindeksen er på 87,6 (indeksen går fra 0 til 100), noe som vi er svært fornøyd med. En KTI på over 80 anses som svært bra i Norsk kundebarometer.

Kundene er spesielt fornøyd med søket i den nye versjonen. 8 av 10 synes at det er enklere å finne det man leter etter i nye Sticos Oppslag.

«Godt brukergrensesnitt for hele nye Sticos. BRAVO!»

Vi har snakket med en av de kundene som denne høsten har vært med på testing og videreutvikling av nye Sticos Oppslag!

Sissel Haugrønning
Autorisert regnskapsfører

Hvor lenge har du vært kunde på Sticos Oppslag?

- Har bruk Sticos Oppslag i 7 år.

Hvorfor meldte du deg som test-kunde for oppslagsverket?

- Synes det virket interessant. Det var en mulighet til å gi sine innspill fra et brukerståsted, og se hvordan brukergrensesnittet fungerte.

Hvor ofte bruker du Sticos Oppslag?

- Jeg bruker Sticos Oppslag flere ganger i uken.

Hva synes du om funksjonaliteten generelt?

- Godt brukergrensesnitt for hele nye Sticos. BRAVO! Godt jobbet. Har brukt Sticos oppslag i mange år, og det er bestandig en utfordring i forhold til vante brukere når programmer blir endret. Jeg synes dere har klart jobben på en utmerket måte, en flott balansegang der essensielle kjente funksjoner kan finnes igjen i ny innpakning. Spennende og artig å jobbe med!

Hva skjer videre?

Neste steg i Sticos Oppslag

- Egne versjoner tilpasset nettbrett og smartmobiler
- Mulighet for lagring av egne data (slik som Sticos for PC har i dag, men også mye mer!)
- Flere individuelle innstillinger, f.eks. lagring av favoritter mv.
- Kontinuerlig optimalisering av den nye søkemotoren, basert på observerte bruksmønstre og direkte tilbakemeldinger fra brukerne.

Har du spørsmål?

Har du spørsmål eller har du tilbakemeldinger til det nye programmet?

Bruk tilbakemeldingsfunksjonen i programmet eller kontakt oss via www.sticos.no eller på telefon 73 56 00 00.

Hva med Sticos for PC?

Pr. i dag er det kun utviklet en ny web-versjon, og det som i dag kalles for «Sticos for PC» vil inntil videre fortsette uforandret.

Vi vil i løpet av 2012 ta stilling til om den nye funksjonaliteten også skal utvikles for PC-versjonen.

Vi oppfordrer alle kunder å prøve ut og evt. bytte over til web-versjonen av Sticos Oppslag. Da får man ikke bare alltid tilgang til den nyeste funksjonaliteten, men slipper også å utføre nedlasting og oppdatering av programvare og innhold selv.

Bytt til ny versjon og vinn!

Sticos tar ikke gebyr for bytte fra PC til web. De som velger å bytte innen 29.2.2012 er med i trekningen av 3 Samsung Galaxy Tab 10.1!

Gå til www.sticos.no/bytte

Innføring i hva som er nytt

Scan koden og du får en gjennomgang av nye funksjoner i programmet.

Altinn forsinket med offentlig regnskap - slik unngår du lovbrudd!

Altinn melder at de ikke vil ha nytt skjema for innsending av offentlig regnskap til Regnskapsregisteret klart for bruk før tidligst i mars. Dette medfører at enkelte årsregnskapspliktige kan få problemer med å rapportere til Regnskapsregisteret i tide slik lov og forskrift krever.

TEKST:

Brynhild Bakken Kvernmo
Rådgiver Sticos fagavdeling

Innsending av offentlig regnskap (RR-0002 med vedlegg) skulle etter planen over på Altinn II-plattformen allerede ved innsendelse for 2010. Sent november 2010 ble det vedtatt utsettelse til 2011, slik at det skulle tas i bruk fra og med januar 2012. På grunn av tekniske problemer blir dette nå ytterligere utsatt.

Årsregnskap med vedlegg skal sendes til Regnskapsregisteret senest innen en måned etter fastsettelse av årsregnskapet¹. Selskap som fastsetter årsregnskapet for 2011 i løpet av januar, og kanskje også tidlig i februar, vil derfor ikke få anledning til å rapportere etter gjeldende krav innen fristen.

Problemene med overgang til Altinn II-plattformen for skjema RR-0002 er ikke eneste årsak til

at denne situasjonen har oppstått. For rent teknisk er det fortsatt mulig å sende inn årsregnskap til Altinn I-plattformen med gammelt oversendelsesbrev. Problemet er at det har kommet nye krav til innholdet i oversendelsesbrevet for offentlig regnskap i forbindelse med bestemmelsene om fritak fra revisjonsplikt for visse aksjeselskaper.² Det kreves nå at aksjeselskap i opplyser om:

- selskapet har truffet beslutning om at selskapets årsregnskap ikke skal revideres,
- årsregnskapet er utarbeidet av ekstern autorisert regnskapsfører,
- ekstern autorisert regnskapsfører i løpet av regnskapsåret har bistått ved den løpende regnskapsføringen eller utført andre tjenester for selskapet enn å utarbeide årsregnskapet.

Disse nye opplysningene kan ikke besvares i gammelt oversendelsesbrev, og Regnskapsregisteret har derfor ikke et fullstendig rapporteringsskjema å tilby sine brukere, enten det rapporteres via årsoppgjørprogram, direkte på Altinn eller på papir. Papirversjonen forventes ikke å være på plass tidligere enn nytt skjema er klart i Altinn.

Slik løser du dette

Selv om Regnskapsregisteret ikke har noen maskinell kontroll av om innsendelsesdatoen er innen én måned etter fastsettelsen av årsregnskapet, anbefales det ikke å vente med innsending til nytt skjema er på plass. Dette fordi fristen er lovpålagt. Regnskapsregisteret anbefaler at tidlig fastsatte årsregnskap sendes inn med det gamle skjemaet, og at man gir de nye opplysningene om revisjon og regnskapsføring i eget vedlegg. Inntil nytt skjema er på plass vil Regnskapsregisteret måtte se «gjennom fingrene» på de nye opplysningskravene. Når det gjelder registrert fravalg, vil dette kontrolleres mot opplysninger hos Foretaksregisteret.

Løsning i Sticos Årsoppgjør

I Sticos Årsoppgjør er nytt skjema med de nye opplysningene om revisjon og regnskap på plass i programmet. Men siden Altinn ikke har kodene for innsending klar, vil ikke opplysningene om fravalg inngå i elektronisk forsendelse til Altinn. De nye opplysningene vil derfor legges automatisk til i et eget pdf-vedlegg i forbindelse med innsendingen. Dette sikrer at alle lovpålagte krav er fulgt.

1. Regnskapslovens § 8-2

2. Forskrift til utfylling mv. av regnskapsloven § 8-2-1

Påfyll av kompetanse er viktig

Evnen til å beholde og videreutvikle medarbeidere med riktig kompetanse er avgjørende for hvor godt din bedrift er rustet for endringer og videreutvikling. Investering i kompetanseutvikling hos den enkelte medarbeider er viktig. Benytt denne våren til å ta et Sticos Kurs.

OSLO	
Bokføringsloven og god bokføringsskikk	22. mars
Grunnleggende Excel - versjon 2010	27. mars
Grunnleggende regnskapsføring	28.-29. mars
Bokføringsloven og god bokføringsskikk	12. april
Brukerkurs Sticos Regnskapsmetodikk	17. april
Regnskapsanalyse - nøkkeltallsanalyser	17.-18. april
Videregående Excel - versjon 2010	19.-20. april
Grunnleggende lønn	19. april
Regnskapsføring 2	25.-26. april
Merverdiavgift - grunnkurs	3.-4. mai
Merverdiavgift utland	8. mai
Arbeidsrett - arbeidsforholdet fra A til Å	9. mai
Sykepenger og foreldrepenger	10. mai
Fakturering og inkassorutiner	14. mai
Regnskapsføring 3	21.-22. mai
Praktisk utenlandsbeskatning	1. juni
Bokføringsloven og god bokføringsskikk	4. juni
Grunnleggende Excel - versjon 2010	5. juni
Avstemming og kontroll av regnskapet	5.-6. juni
Ferie og feriepenger	6. juni kl. 12-15
God regnskapsføringsskikk	7. juni
Regnskapsanalyse - nøkkeltallsanalyser	7.-8. juni
Lønn og naturalytelser	11. juni
Reiseoppgjør	12. juni
Praktisk juss	12. juni
Videregående Excel - versjon 2010	12.-13. juni
God regnskapsskikk for små foretak	13. juni
Regnskapsanalyse - verdivurderinger	13.-14. juni
Avansert Excel - versjon 2010	14. juni
Merverdiavgift - grunnkurs	14.-15. juni
Merverdiavgift - utland	18. juni

BERGEN	
Brukerkurs Sticos Regnskapsmetodikk	28. mars
Lønn og naturalytelser	25. april
Reiseoppgjør	26. april
Ferie og feriepenger	23. mai kl. 12-15
Arbeidsrett - arbeidsforholdet fra A til Å	6. juni

STAVANGER	
Grunnleggende regnskapsføring	20.-21. mars
Avstemming og kontroll av regnskapet	11.-12. april
Regnskapsføring 2	16.-17. april
Fakturering og inkassorutiner	25. april
Lønn og naturalytelser	8. mai
Reiseoppgjør	9. mai
Bokføringsloven og god bokføringsskikk	10. mai
Regnskapsanalyse - nøkkeltallsanalyser	14.-15. mai
Sykepenger og foreldrepenger	22. mai
Merverdiavgift - grunnkurs	23.-24. mai
Ferie og feriepenger	24. mai kl. 9-12
Merverdiavgift - utland	1. juni
Praktisk juss	5. juni
God regnskapsføringsskikk	12. juni

TRONDHEIM	
Regnskapsanalyse - nøkkeltallsanalyser	26.-27. mars
Grunnleggende Excel - versjon 2010	29. mars
Grunnleggende regnskapsføring	17.-18. april
Brukerkurs Sticos Regnskapsmetodikk	19. april
Grunnleggende lønn	23. april
Videregående Excel - versjon 2010	25.-26. april
Bokføringsloven og god bokføringsskikk	3. mai
Regnskapsføring 2	7.-8. mai
Fakturering og inkassorutiner	9. mai
Lønn og naturalytelser	14. mai
Reiseoppgjør	15. mai
Avstemming og kontroll av regnskapet	22.-23. mai
Arbeidsrett - arbeidsforholdet fra A til Å	24. mai
Sykepenger og foreldrepenger	30. mai
Ferie og feriepenger	5. juni kl. 12-15
Merverdiavgift - grunnkurs	6.-7. juni
Praktisk juss	11. juni
Praktisk utenlandsbeskatning	12. juni
Merverdiavgift - utland	13. juni
God regnskapsføringsskikk	14. juni

Meld deg på kurs på www.sticos.no
eller ring oss på telefon 73 56 00 05

Trenger du en assistent innen reg

Her er en komplett oversikt over hv

Sticos Oppslag

Sticos Oppslag er din trygghet i arbeidet. Du får svar på de utfordringer du står ovenfor i arbeidsdagen, enten du trenger en detaljert forklaring innen et ukjent tema eller bare behøver å få bekreftet fakta. Med Sticos Oppslag finner du korrekt informasjon raskt og enkelt.

Sticos Oppslag gir deg utfyllende forklaringer og forslag til kontering og mva-behandling. Du finner aktuelle skatte- og avgifts-satser samt faglitteratur som LønnsABC, LigningsABC og Merverdiavgiftshåndboken. Programmet inneholder dessuten en omfattende skjemadel, også med aktuelle offentlige skjema.

Vil du vite mer? Kontakt

Bjørn Einar Træthaug

Salgsleder

telefon 73 56 00 39

Sticos Personal

Sticos Personal er din personalhåndbok på nett. Med produktet får du alltid tilgang til oppdatert informasjon om både lovpålagte og interne bestemmelser i arbeidsforholdet. Et nyttig verktøy både for arbeidsgiver og arbeidstaker.

Du kan enkelt redigere og legge til bedriftens egne dokumenter og personalrutiner. Personalhåndboken sikrer alle ansatte tilgang til informasjon om regelverk og interne retningslinjer.

Egen HMS-del

Sticos Personal er et fullstendig verktøy både til oppfylging av lovfestede HMS-krav og til bedriftens egne kontrollrutiner. I Sticos Personal finner du aktuelle maler, skjema og veiledere.

Vil du vite mer? Kontakt

Tormod Skrogstad

Salgsjef

telefon 73 56 10 65

Sticos RM

Sticos Regnskapsmetodikk gir deg full kontroll over oppdragsavtalen og oppdragsstyringen.

I Sticos Regnskapsmetodikk systematiseres og dokumenteres arbeidet du gjør for dine kunder, samtidig som du sikrer at oppdraget blir utført i henhold til oppdragsavtalen. I programmet registreres og dokumenteres utført arbeid på en oversiktlig måte, samtidig som det er et effektivt verktøy i forbindelse med den lovpålagte intern kontrollen.

Vi holder fokus på å utvikle brukervennlige verktøy som skal hjelpe deg til å effektivisere din arbeids hverdag.

Vil du vite mer? Kontakt

Ronny Endresen

Selger Sticos Regnskapsmetodikk

telefon 73 56 00 23

regnskap, lønn eller personal?

Disse er de viktigste produktene Sticos kan tilby deg:

Sticos Rapport

Med Sticos Rapport kan du enkelt lage oversiktlige rapporter og analyser med grafiske fremstillinger.

Sticos Rapport gjør det lett for deg å presentere økonomiske forhold, også ovenfor «ikke-økonomer». Du får rapporter og grafer som oppfyller kravene om rapportering til bedriftens styre og ledelse.

Du kan skrive ut objektiv dokumentasjon og regnskapsinformasjon til samarbeidspartnere, leverandører, bankforbindelser med mer.

I Sticos Rapport er det lett å lese inn tall fra regnskapet. Du bruker importfunksjon for å importere saldobalansen og så enkelt er det å komme i gang.

Vil du vite mer? Kontakt
Tom-Øystein Wahl
 Selger Sticos Rapport
 telefon 73 56 10 56

Sticos Årsoppgjør

Sticos Årsoppgjør er et brukervennlig årsoppgjørprogram for alle selskapstyper.

Du får skatteberegning, ligningspapirer, offisielt regnskap, kontantstrømanalyse og konsernoppgjør, alt inkludert i samme program-pakke.

Sticos Årsoppgjør er logisk oppbygd og lett å sette seg inn i.

Fri brukerstøtte det første året gjør at du raskt får hjelp dersom du står fast eller er usikker.

Vil du vite mer? Kontakt
Bodil Stenhaug
 Produktansvarlig Sticos Årsoppgjør
 telefon 73 56 00 00

Sticos Hurtiginfo

Nyhetsabonnementet for deg som vil være i forkant.

Sticos Hurtiginfo holder deg oppdatert om uttalelser, lovforslag, høringer, lovendringer og andre nyheter innen fagområdene regnskap, lønn, skatt, avgift, trygderett og personal.

Som abonnent på Sticos Hurtiginfo slipper du å bruke tid på å lete opp nyheter og det blir enklere å følge med på alt som skjer innen faget. Sticos Hurtiginfo gjør jobben for deg - enkelt og oversiktlig.

Du kan være trygg på at du får informasjon om det som er viktig for deg, din bedrift og dine kunder.

Vil du vite mer? Kontakt
Bjørn Einar Træthaug
 Salgsleder
 telefon 73 56 00 39

Sticos svarer

Fagavdelingen i Sticos håndterer daglig spørsmål fra kunder innen de fagområdene vi dekker. Her er et utdrag av noen av dem.

ÅRSOPPGJØR

Når kan aksjeutbytte inntektsføres?

Aksjeutbytte for 2011 skal balanseføres som avsatt utbytte i regnskapet for det selskapet som vedtar utbyttet. Vedtaket vil normalt skje i 1. halvår 2012, men når kan den som skal motta utbytte foreta inntektsføring?

Morselskap som skal motta aksjeutbytte fra datterselskap kan normalt inntektsføre dette i 2011, selv om vedtaket om utbytte i datterselskapet først fattes i 2012. Ved utbytte fra tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet vil en måtte vurdere om det er betydelig sannsynlighetsovervekt for at utbytte vedtas. I så tilfelle kan en inntektsføre i 2011.

For investeringer med lavere eierandel vil utbytte normalt inntektsføres på vedtakstidspunktet, dvs. i 2012.

Er det krav om noteopplysninger ut over de «faste» notekravene i regnskapsloven?

Det skal alltid gis opplysninger som er nødvendig for å bedømme den regnskapspliktiges stilling og resultat når dette ikke fremgår av årsregnskapet for øvrig. Dette vil komme i tillegg til de «faste» notekravene

PENSJON

Hvilken fradragsrett har en selvstendig næringsdrivende for egen pensjonsordning?

Selvstendig næringsdrivende kan spare inntil 4 prosent av beregnet personinntekt fra næringsvirksomheten i en frivillig pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven. Beregningsgrunnlaget er inntekt mellom 1G og 12G, det vil for inntektsåret 2011 si inntekt mellom kroner 79 216 og 950 592. Det gis skattemessig fradrag i næringsinntekten for hele innskuddet, inklusive gebyrer.

Maksimalt innskudd for inntektsåret 2011 er således kr 34 855 i året. Det gir et skattefradrag på hele 17 776 kroner, dersom man legger til grunn en marginalskatt på 51 %. For å få skattemessig fradrag i 2011, må pensjonspremien være innbetalt innen 31.03.2012.

I tillegg kan det gis skattemessig fradrag for premie, innskudd og kostnader knyttet til pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning (IPS) med inntil kr 15 000 pr år. Dette fradraget gis imidlertid bare i alminnelig inntekt.

SKATT

Kan en selvstendig næringsdrivende uten ansatte kreve skattemessig fradrag for kostnader til julebord?

Ordningen med skattefrie velferdstiltak som julebord etc. omfatter ikke foretak uten ansatte eller foretak med en eller flere ansatte som til sammen ikke har arbeidstid og lønn som tilsvarer full stilling i selskapet. En selvstendig næringsdrivende uten ansatte kan altså ikke kreve fradrag for kostnader til julebord. Dette gjelder selv om begge ektefellene arbeider i bedriften.

I foretak som eies av en person, eventuelt sammen med ektefelle eller samboer, vil det være et krav at foretaket i tillegg har andre ansatte (uten nær familiær tilknytning) som til sammen utgjør en hel stilling. Med nær tilknytning menes her ektefelle/samboer og familiemedlemmer i rett opp- og nedadstigende linje.

Vet du det?

Kjør en uhøytidelig quiz blant dine kollega i spisepausen eller kaffepausen.

GRUBLISER

1) Tenk deg et stort oljefat som inneholder en golfball. Hvert minutt kommer det folk og legger en golfball hver oppi oljefatet. Man starter klokken 12.00 og 1 person kommer og legger en golfball oppi oljefatet. Minuttet etter kommet det 2 personer og legger hver sin ball oppi oljefatet, minuttet etter det kommer 4 personer og legger hver sin ball i oljefatet. Slik fortsetter det helt til oljefatet er fullt og da er klokken 18.00.

Hva er klokken når oljefatet er halvfullt av golfballer?

2) En dag bestemte Tore seg for å besøke bestemor som bodde på den andre siden av skogen. Han startet klokken 10.00 og var fremme hos bestemor to timer senere.

Men hvor langt inn i skogen sprang Tore?

1) Klokken er da 17.59. For hvert minutt som går fordobles antall baller i oljetønne.
2) Tore løper halvveis inn i skogen. Etter det løper han ut av skogen.

Svar:

TEST DEG SELV

1. Anna er 61 år og arbeider som ingeniør i kommunen. Hvor mange uker ferie har hun pr. år?
2. Et morselskap yter økonomisk bidrag til et relativt nystartet datterselskap. Hvordan skal dette behandles skattemessig?
3. Hvor stort purregebyr kan en bedrift ta for å sende ut en purring på en ubetalt faktura?
4. Kan en næringsdrivende kaste innkomne papirfakturaer etter scanning, slik at han bare oppbevarer den elektroniske kopien?
5. Hva er den ordinære satsen for bilgodtgjørelse i statens reiseregulativ fra 2012?
6. Et firma dekker abonnement for bredbånd hjemme til en del av sine ansatte. Får firmaet fradrag for mva. på disse utgiftene?

Svar:
1. Ansatte på 60 år eller mer har etter ferieloven krav på 5 ukers ferie. I tillegg kommer evt. en avtalefestet eksstra ferieuke.
2. Lovlig konsernbidrag etter aksjeloven er normalt fradragsgjelder jobbrelatert bruk. Den andelen av bruken som er privat gir ikke rett til fradrag for mva.
3. Det maksimale purregebyret etter innkassoforskriften er fra 1. januar 2012 kr 62,-.
4. Ja, så lenge man oppyller Bokføringslovens krav til oppbevaring og datasikkerhet.
5. Kr 3,90 pr. km.
6. Fradrag for mva. kan bare gis i den utstrekning utgiftene gjelder jobbrelatert bruk. Den andelen av bruken som er privat gir ikke rett til fradrag for mva.
7. Det maksimale purregebyret etter innkassoforskriften er fra 1. januar 2012 kr 62,-.

B

Returadresse:
Sticos AS
Postboks 2934 Sluppen
7438 Trondheim

Hold deg oppdatert!

På www.sticos.no kan du melde deg på vårt nyhetsbrev, lese fagartikler, melde deg på kurs og finne aktuelle nyheter.

Sticos Magasinet for ditt lesebrett

Scan koden eller gå inn på www.sticos.no/tiny/mag1 for å laste ned magasinet til ditt lesebrett.

sticos
gjør jobben lettere